

KRONIKA PZKO 1997

STYCZEŃ 1997

KONCERT NOWOROCZNY – Czołowy PZKO – wski chór mieszany, darkowska „Lira”, koncertował 2.1. w Domu Towarzyskim darkowskiego uzdrowiska. Koncert przeznaczony był dla gości uzdrowiska, niestety, ci zawiedli. Polskich i czeskich kolęd, pieśni ludowych oraz operetkowych w pięknym wykonaniu „Liry” wysłuchali członkowie darkowskiego i karwińskich Kół PZKO. Chór prowadziła po raz pierwszy nowa pani dyrygent, Beata Piłśniak z Zebrzydowic, absolwentka Akademii Muzycznej w Katowicach, wykładowczyni w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. W „Lirze” przejęła pałeczkę dyrygenta od profesora Alojzego Kopoczka.

BAL GOROLSKI – w tym roku już po raz dziewiętnasty, odbył się 11.1. w Domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa. Tradycyjni organizatorzy: Miejscowe Koło PZKO i Regionalny Zespół „Górole” sprowadzili 13 zespołów z Moraw, Polski, Słowacji i naszego regionu, które dla ponad 400 uczestników grały i śpiewały do rana. Po 2,5 godzinnym przeglądzie i prezentacji kapel i zespołów, „chodzonym” w wykonaniu kapeli i zespołu „Górole”, z udziałem wszystkich uczestników, rozpoczęto prawdziwą ludową zabawę. Cywilne stroje pojawiały się tylko wyjątkowo. Do ludowej atmosfery dostosowane były też stoiska i bufety z jadłem. Kapele grały nieprzerwanie.

WALNE ZEBRANIA I BALE - były najczęściej organizowanymi imprezami w naszych Kołach PZKO w styczniu. Sprawozdawczo – wyborcze zebrania odbyły się w 22 Kołach. Oceniano rok miniony i planowano programy działalności w jubileuszowym roku 50 – lecia Związku. Aktywizacja działalności związkowej powinna kulminować na Festiwalu w czerwcu i na Zjeździe w październiku. Bale natomiast są w wielu Kołach stałym elementem działalności reperującej skromne budżety. Tych, które zapowiadano w prasie na styczeń, było 15. Zarówno zebrania i bale urozmaicano występami młodzieży szkolnej, zespołów i chórów. Koła utrzymujące partnerskie kontakty z zespołami lub towarzystwami regionalnymi w Polsce podejmowały gości z Polski, organizowały wspólne koncerty kolęd, wspólnie balowały. Tak było na prz. na linii Skrzeczów – Grodków, Sucha Górna – Bielsko, czy Czeski Cieszyn (chór „Harfa”) - „Zespół, którego nie ma” z Cieszyna.

ELIMINACJE – do finału V Festiwalu Piosenki Dziecięcej odbyły się 18. i 19.1. b.r. w Klubie PZKO w Cz. Cieszynie. Komisja kwalifikacyjna przesłuchała w ciągu dwóch dni 110 kandydatów w trzech kategoriach solistów i czwartej, w której startowały duety i małe zespoły wokalne. Do finału majowego w Hawierzowie zakwalifikowano 47 śpiewaków. Eliminacjom patronowało Zrzeszenie Śpiewaczo – Muzyczne ZG PZKO. Konferansjerkę prowadziła p. Halina Kowalczyk, z ogromnym wyczuciem pomagając młodym artystom pokonać tremę. Jury obradowało w składzie: Jiří Pospíšil (przewodniczący), Henryk Sumera, Leszek Kalina, Halina Kraina i Józef Wierzgoń.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO – odbyło się 21.1. przy obecności 14 członków i przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Głównymi tematami obrad było:

zebrania sprawozdawczo – wyborcze i ustalenie delegatów na dalsze, możliwości finansowania roku jubileuszowego, przygotowanie głównych imprez jubileuszowego roku, archiwum związkowe. Według dotychczasowych informacji z terenu, zebrania odbyły się w 60 MK. Delegowani członkowie ZG informowali zebranych o przebiegu, sytuacji w Kołach i programach działalności w roku jubileuszowym. Obecność na zebraniach waha się w granicach 15 – 30%. Niektóre zebrania nie były dobrze przygotowane. W uchwale 1 – 1/97 polecono prezesowi ZG przygotować na Konwent Prezesów podsumowanie problematyki omawianej na zebraniach sprawozdawczo – wyborczych w MK, poruszyć poziom przygotowania i przebiegu zebrań. Dyrektorowi biura ZG polecono wysłać do Kół w trybie natychmiastowym formularze sprawozdawcze i Biuletyn przypominający o obowiązku przekazania do biura ZG podstawowego sprawozdania i danych statystycznych wynikających z uchwał walnych zebrań w MK. O możliwościach uzyskania środków finansowych na projekty roku jubileuszowego informował dyrektor Biura ZG. Po rozmowach w odpowiednich instytucjach jeszcze w ubiegłym roku oraz aktualnych informacjach, są obietnice z Senatu RP, Ministerstw Kultury RC i RP, od sponsorów (Huta Trzyniec, Miasto Karwina). Źródłem powinny też być własne dochody. Informację o przygotowaniach do głównych imprez PZKO podał przewodniczący Rady Kultury, Oświaty i Nauki ZG, J. Wierzgoń: Koncert Inauguracyjny zespołów PZKO dla obwodu bogumińskiego i orłowskiego w Lutyni Dolnej odbędzie się 15 marca, Finał Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie – 3 maja, Festiwal PZKO – 7 czerwca 1997.

Na podstawie rozmów przeprowadzonych przez dr St. Zahradnika i dr St. Gawlika z kierownictwem Instytutu Śląskiego w Opawie, ZG w uchwale 5 – 1/97 wyraża zgodę na podpisanie umowy o współpracy PZKO z tą instytucją. Ze strony PZKO umowę przygotowuje Sekcja Historii Regionu. ZG przyjął także informację o stanie dokumentacji w Archiwum ZG. Odpowiedni spis dokumentów z ich zaszeregowaniem przekazał prezesowi ZG dr Stanisław Zahradnik. ZG w uchwale 6 – 1/97 zaakceptował najwyższe związkowe odznaczenie: Zasłużony dla Związku I. Stopnia – Złoto, z Wpisem do Złotej Księgi PZKO, dla p. Anny Słowikowej z Orłowej – Poręby.

CHÓR NAUCZYCIELI POLSKICH – obradował 28.1. na swym dorocznym zebraniu. Podsumowano działalność w minionym roku i przyjęto program na rok bieżący. Chór liczy aktualnie 28 członków: 25 śpiewaków, dyrygent Alojzy Suchanek, akompaniarka Marta Bury, konferansjerka Aleksandra Opioł. ChNP ściśle współpracuje z orłowskim „Hasłem”, z dyrygentem Władysławem Ruskiem. Chórzystów, którzy są w większości w podeszłym wieku, ubywa, dlatego oba chóry wspierają się głosowo. W minionym roku Nauczyciele dali 9 koncertów, w tym trzy wychowawcze dla młodzieży PSP. Koncertowali na „Trojoku Śląskim” w Katowicach – Zawodziu i na Festiwalu Chórów Męskich w Ostrawie – Witkowicach. Koncertowali również z kołedami w kościołach.

LUTY

„BAL ŚLĄSKI” zorganizowało po raz pierwszy w „Piaście” Miejsce Koło PZKO z Mistrzowic 1 lutego, pod kierownictwem swego prezesa prof. K. D. Kadłubca. Wszystkie lokale „Piasta” z trudem pomieściły chętnych balowania. Do tańca grały orkiestry: „Smolaři” i AV-Studium. Program wieczoru uświetniły występy „Olzy” i grupy wokalne PZPiT „Śląsk”. Śpiewała cała sala. Znakomitej zabawie patronowało Radio Katowice. Wodzirejami balu byli panowie Daniel Kadłubiec i Karol Suszka.

Dużą atrakcją były wybory miss Balu, w których międzynarodowe jury z gośćmi z Polski i Słowacji, wybrało najpiękniejsze panie: Cieszyńiankę, Polkę i Słowaczkę, co przyjęto z ogromnym aplauzem. Dobry nastrój podtrzymywały świetne posiłki, znakomite trunki i atrakcyjna loteria. Ofiarnych członków mistrzowskiego Koła wspierała w organizacji balu czeskokocieszyńska firma EQUUS.

WALNE w Miejscowym Kole w Boguminie, które odbyło się 2 lutego w tamtejszym Domu PZKO zgromadziło 40 z pośród 170 zarejestrowanych członków w tym przygranicznym mieście. Sekretarz Koła Mieczysław Bittmar przedstawił działalność w ubiegłym roku – tradycyjne imprezy, współpracę z szkołą i przedszkolem, podkreślił szczególnie ofiarną pracę Klubu Kobiet, gospodarza Domu i kilku rejonowych. Niestety, mówił i o braku zaangażowania szerszej bazy członkowskiej, co nie ułatwia działalności kulturalno – oświatowej w środowisku. Jest to także decydujące i dla przyszłości miejscowej polskiej szkoły i przedszkola, którym grozi likwidacja z powodu braku dzieci. Z tego też powodu na zebraniu byli obecni: inspektor szkolny Kazimierz Worek i prezes ZG Macierzy Szkolnej w RC Jan Branny, którzy odpowiadali na pytania dotyczące przyszłości polskiego szkolnictwa w RC ogólnie i bogumińskich placówek w szczególności. W wyborach powołano na dalszą kadencję (staro)nowy Zarząd, w którym funkcję prezesa objął ponownie Henryk Szymeja, Komisji Rewizyjnej Cecylia Marcol, gospodarza Wanda Lach.

„SPOTKANIE PRZY ŚWIECACH” – tradycyjną ostatekową imprezę zorganizowało już po raz dziesiąty Miejscowe Koło PZKO w Trzyńcu-Łyżbicach Wsi w sobotę, 8 lutego. Rangę spotkania podnoszą zawsze zaproszeni goście. Tym razem był to zespół z Błędowic, kapela „Kamraci”, którzy rozśpiewali po brzegi wypełnioną świetlicę. Tegoroczną niespodzianką była loteria z wierszykami Majki Supik, z nagrodami w postaci biletów na koncert „Olzy”, czy kasetą „Kamraci dzieciom”, ufundowana przez zespół. Imprezę przygotował prezes Koła Tadeusz Supik i kierowniczką Klubu Kobiet Anna Sikora wraz z paniami zrzeszonymi w Klubie.

SPOŁECZNICZY – Klub Seniora MK PZKO w Wędryni zorganizował 10.2. w „Czytelni” spotkanie ostatekowe. Takie spotkania seniorów urządzone są w MK od wielu lat, niezależnie od „Śląskich Ostatków”- reprezentacyjnego balu, firmowanego przez Zarząd Koła. Animatorem 13 – letniej już działalności KS jest długoletni prezes MK Józef Kaszper. To on stworzył model działalności, która odpowiada byłym aktywistom, nawykłym do czynnego i systematycznego uczestnictwa w kulturze. Odbywają się więc spotkania z ciekawymi ludźmi, urządzone są wycieczki krajoznawcze do miejsc pamięci, także zagraniczne, różne inne imprezy. Seniorzy wykonują dużo pracy w zakresie porządkowania i utrzymania swej siedziby - „Czytelni”. Współpracują blisko miejscowym oddziałem „Beskidu Śląskiego” i Klubem Polskich Kombatantów. Spotkania wędryńskiego Klubu Seniora odbywają się raz w miesiącu. Tegoroczne ostatekowe spotkanie zgromadziło ok. 60 uczestników. Zabawie przewodził zespół instrumentalny Władysława Nowaka. Ogromnym powodzeniem cieszył się występ młodej pary tanecznej jedenastoletków z trzynieckiego klubu tanecznego „Elan”. Zachwycili perfekcyjnym wykonaniem 10 tańców latynoamerykańskich i standardowych. Hojne dary do bogatej loterii były wyrazem sympatii i uznania, jakimi cieszą się wędryńscy seniorzy z MK PZKO we wsi i okolicy.

WIZYTA – W dniach 11 –13.2. przebywał z trzydniową wizytą w północnomorawskim województwie minister Aleksander Łuczak, prezes Komitetu Badań Naukowych

Rzeczypospolitej Polskiej. Po spotkaniach i wykładach w Ostrawie odwiedził 13.2. również Hute Trzyniecką a po południu był gościem jabłonkowskich PZKO-wców, gdzie w Domu PZKO spotkał się z członkami zespołu „Gorol”. Obecny był Konsul Generalny Bernard Błaszczyk, przedstawiciele Huty, PZKO. „Gorol” przedstawił gościom nowy program a minister A. Łuczak został „pasowany na gorola”. W dyskusji poruszono m.in. jubileusz 50 – lecia PZKO i tradycję Gorolskich Świąt.

PREMIERA – Teatrzyk Lalek ZG „Bajka” wystawił w swej siedzibie na 3. piętrze „Fasalówki” kolejną premierą dla najmłodszych widzów p.t. „Pożarcie Królowny Bluetki”, autorstwa Macieja Wojtyszki, w reżyserii Janusza Klimszy, z muzyką Leszka Wronki i w choreografii Jerzego Waligóry. Zrezygnowano z lalek na rzecz żywych aktorów. Tytułową Bluetkę zagrała Dorotka Gociek, pазia Marek Szücs, Pawełka Niedoba dobrą wróżkę z krótką pamięcią. Krystyna Kubiczek, Krystyna Czech i Jan Szymanik wcieliłi się w rolę rycerzy. Walentynkowe popołudnie sprzyjało wyśmienitej zabawie wypełnionej po brzegi sali teatrzyku.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO – odbyło się 18. 2. Obecnych było 15 członków. W programie zebrania poza przeprowadzoną kontrolą realizacji uchwał, były sprawy hotelu Piast, sprawozdania za rok 1996 kierowników: Sekcji Kobiet, Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego i Sekcji Folklorystycznej, przygotowanie głównych imprez i różne sprawy wniesione. Uchwały 1 i 2 – 1/97 zostały spełnione. Na zebraniu obecni byli jako goście inż. Józef Tobała, Krystyna Mrózek i dr Zdzisław Żyta, którego J. Tobała przedstawił jako nowego dyrektora dywizji hotelowej. Jednocześnie J. Tobała zaznajomił obecnych z aktualnym stanem gospodarowania, planach prac adaptacyjnych i zamierzeniach inwestycyjnych w hotelu Piast. Z obecnych Halina Gawlas zaproponowała opracować analizę gospodarowania Piasta na wzór tej z r.1994, Władysław Niedoba wniósł, by w tej sprawie była lepsza informacja. O działalności Sekcji Kobiet i planach na rok bieżący informowała jej przewodnicząca, Henryka Żabińska; także o wnioskach na odznaczenia. W dyskusji do tego tematu wysoko oceniono działalność SK i jej przewodniczącej, oraz wyrażono podziękowanie. Zaangażowanie nielicznej Sekcji Folklorystycznej i jej dokonania w minionym roku przedstawił Jan Szymik. Zwrócił się z prośbą o przyspieszenie działań (chodzi głównie o sprawy finansowe) w kierunku wydania przygotowanej już publikacji p.t. „Ludowe obrzędy i zwyczaje na Śląsku Cieszyńskim”. W dyskusji wyrażono uznanie dla Sekcji, która organizuje wiele znaczących imprez o dużym walorze propagandowym na rzecz PZKO. O działalności ZŚM, aktualnym stanie przygotowań i terminach najważniejszych imprez jubileuszowego roku informował przewodniczący Rady Kultury dr Józef Wierzoń. Harmonogram imprez zawiera 11 pozycji. Nawiązując do tego, dyrektor Biura ZG informował, na podstawie listu z Ministerstwa Kultury RC z 12.2. b.r., o wysokości przyznanej dotacji: na wydawnictwo Kalendarza Śląskiego, prelekcyjną, wystawową i seminaryjną działalność – 250 tys. Kcz, na projekty: Festiwal PZKO, Gorolski Świąto, taneczna i folklorystyczna działalność, śpiewacza i muzyczna, żywego słowa i teatralna, oraz artystyczna działalność – łącznie 720 tys. Kcz, specyfikowane na poszczególne projekty. Na działalność teatrzyku Lalek „Bajka” przyznano dotację w wysokości 480 tys. Kcz. Prezes ZG informował o zaproszeniu na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków. Ustalono termin Zjazdu PZKO na 25.10.b.r. Uchwały - ZG przyjął do wiadomości: 1 – 2/97 informację J.Tobały, 2, 3, 5 – 2/97 sprawozdania H. Żabińskiej, J. Szymika, J. Wierzgonia z działalności sekcji i ZŚM, 6 – 2/97 B.Suchanka o kwotach przyznanych dla PZKO przez Ministerstwo Kultury RC. ZG zobowiązał dyrektora Biura, uchw. 4 – 2/97, do przyspieszenia działań w sprawie

wydania, we własnym zakresie Biura, Zeszytu Ludoznawczego Sekcji Folklorystycznej w terminie do 1.4.1997. ZG ustala, uchw. 7 – 2/97 termin XVIII Zjazdu PZKO na 25 października 1997. ZG deleguje, uchw. 8 – 2/97 na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków prezesa Jerzego Czapę i dr Stanisława Zahradnika.

MALARSTWO Moniki Milerskiej ze Stonawy, artystki należącej do Pionu Plastycznego Sekcji Literacko – Artystycznej ZG PZKO było prezentowane od końca stycznia do 21 lutego w Bibliotece Regionalnej w Karwinie – Frysztacie. W tym zakresie była debiutantką. Po raz pierwszy wystawiła samodzielnie malarstwo olejne i po raz pierwszy ciekawe rysunki na taką skalę. Jak zaznaczył burmistrz Stonawy (sponsor wydane przez Bibliotekę folderu), artystka przedstawiła na swych obrazach zdewastowany krajobraz Stonawy.

NOWA RADA POLAKÓW – Z udziałem 141 delegatów odbyło się 22 lutego w Piaście VI Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków. 135 delegatów wybrano na sejmikach gminnych, 39 wysłały organizacje zrzeszone w Kongresie. PZKO reprezentowali J. Czapę i S. Zahradnik. Wybrano nową Radę Polaków w składzie: Wawrzyniec Fójcik – prezes, Roman Baron, Danuta Branna, Kazimierz Worek, Michał Chrzastowski, Remigiusz Gašior, Marian Jędrzejczyk, Franciszka Chochołać. Przewodniczącym Komisji Kontrolnej został Melchior Sikora.

SPORTOWO – TOWARZYSKIE spotkanie dwu zaprzyjaźnionych Kół PZKO z Piosku i Gródka miało miejsce 23.2. w pioseckiej „Sokołowni”, gdzie rozegrano turniej w tenisie stołowym. Jest to już ugruntowana tradycja. Następne spotkanie organizować będą Gródczanie i odbędzie się w Domu PZKO w Gródku. W turnieju wzięło udział 17 zawodników. Po sportowych emocjach, w biesiadzie towarzyskiej, dyskutowano o problemach pracy związkowej, n.p. zaangażowaniu młodzieży, wykorzystaniu i wynajmowaniu Domu PZKO na imprezy.

JUBILEUSZOWY PROGRAM z okazji 50 – lecia PZKO, zaprezentował ZPiT „Olza”, reprezentacyjny zespół ZG PZKO, na koncercie 28 lutego w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”. Sala była wypełniona po brzegi widzami nie tylko z Trzyńca i bliskiej okolicy, byli również entuzjaści „Olzy” z miejsc Zaolzia bardziej odległych. Przed spektaklem i w czasie przerwy piękne „olzianki” w strojach ludowych sprzedawały plakaty, foldery i nagrania zespołu. ZPiT „Olza” pod kierownictwem artystycznym Otto i Danuty Jaworków oraz kierownictwem organizacyjnym Bogdana Heczki zaprezentował w części pierwszej swego programu tańce i przyspiewki cieszyńskie i słowackie. W drugiej części można było obejrzeć folklor czeski, słowacki i polski. „Olza” przedstawiła nie tylko najwyższy poziom tańców. Godna uwagi jest świetna kapela pod kierownictwem Henryka Chmiela, śpiewy i szczególnie solistka, Urszula Niedoba. Nowy, premierowy program zachwycił wszystkich.

MARZEC

KONWENT PREZESÓW – odbył się 4.3. w sali hotelu Piast z udziałem przedstawicieli 63 Miejscowych Kół (z ogólnej liczby 92), niektórych członków ZG i pracowników Biura ZG. W sprawozdaniu z działalności ZG prezes informował o tym, co wydarzyło się od ostatniego Konwentu w październiku 96. Walne Zebrania odbyły się dotychczas w 82 MK (z 92): 47 w powiecie karwińskim, 35 w p. frydecko-

misteckim. Z większości Kół nie dotarły do Biura sprawozdania. Na zebraniach ZG omawiano głównie tematy związane z przygotowaniem imprez roku jubileuszowego, działalnością placówek ZG: szatnia, „Bajka”, sekcje. Odkonwale się spotkanie z władzami Karwiny, z wiceministrem kultury RC Koronthalym, ministrem A. Łuczakiem z Warszawy, dyrektorem T. Soroczyńskim z Opola – wszystko w duchu przygotowań do jubileuszu i Festiwalu PZKO, gdzie omawiano sprawy organizacji i finansowania imprez. Dyrektor Biura w swym sprawozdaniu informował o reorganizacji w Biurze: Szatnia została przemieszczona z ul. Czapkowej do budynku ZG. Pozwoli to zaoszczędzić fundusze na opłaty za wynajęcie. Dalej informował o wydawnictwie Leksykonu, o Festiwalu Piosenki Dziecięcej, o planowanych rozmowach z wojewodą bielsko-bialskim na temat jubileuszu PZKO. W uchwale 1 – 1/97 Konwent przyjął te sprawozdania. Plan akcji centralnych w tym roku przedstawił Józef Wierzgoń, omawiając także program Festiwalu. Dyskusja w tym temacie dotyczyła głównie organizacji pochodu festiwalowego i udziału w nim młodzieży. W uchwale 2,3 – 1/97 ZG zaakceptował trasę pochodu i zobowiązał prezesów MK w miejscowościach, gdzie są zlokalizowane polskie szkoły, by podjęli się rozmów z dyrekcjami PSP w celu zapewnienia maksymalnego uczestnictwa uczniów w festiwalowym pochodzie. Aktualne informacje w sprawie perspektyw hotelu Piast przedstawił dyrektor Biura. Poinformował, że umowa między Domem Polskim a ZG PZKO z 31.5.1996 była przedłużona na czas nieokreślony, z miesięcznym wymówieniem. Dom Polski s.a., przygotowuje rozpoczęcie rekonstrukcji w hotelu po Festiwalu. Halina Gawlas, przew. REO informowała o sprawach majątkowych: została przeprowadzona szczegółowa analiza majątków wszystkich Miejscowych Kół. 28 MK nie posiada prawa własności gruntów lub budynków swych siedzib. W tym roku zanika tzw. instytucja trwałego użytkowania. Biuro ZG zapewnia w tej sprawie konsultacje i pomoc. W tym celu odbyło się spotkanie 28 lutego, niestety, obecnych było tylko 7 prezesów. Następne odbędzie się 25.3.b.r. Precedensem w tej kwestii jest uzyskanie prawa własności Domu PZKO przez Miejscowe Koło w Błędowicach. Obecny na Konwencji kierownik Sceny Polskiej Rudolf Moliński odpowiadał na pytania i informował o zmianach personalnych w Teatrze czeskokoczyńskim, o reorganizacji widowiska, liczbie abonentów (2500) - brakuje 600, o przygotowywanym repertuarze z uwzględnieniem opinii widzów. Poza tym prezes ZG zwrócił się do prezesów MK o pomoc przed Zjazdem, poinformował o Uroczystym Konwencji Prezesów w październiku i wydelegowanie na te obrady zasłużonych działaczy poszczególnych MK. Na zakończenie obrad Konwent zaakceptował wnioski odznaczenia: Zasłużony dla Związku I stopnia – Złoto z Wpisem do Złotej Księgi PZKO: Ema Foltynowa i Władysław Buda z MK Koszarzyska, Władysław Drong z MK Milików-Pasieki, Anna Słowik z MK Orłowa-Poręba, Władysław Bura z MK Sucha Górna, Anna Cyrzyk i Oskar Firut z MK Stonawa.

„GOROL”, chór męski Miejscowego Koła PZKO z Jabłonkowa, wystąpił 7.3. w dobroczynnym koncercie, w domu opieki społecznej w Oldrzychowicach. Pod batutą Bogusława Stonawskiego zespół zaprezentował pensjonariuszom pieśni ludowe i inne, dając wiele wzruszeń. W przerwach koncertu zabawiał publiczność swymi gawędami i dowcipami popularny „Filip”, czyli gawędziarz Tadeusz Filipczyk.

SEJMIK ZŚM – Ukoronowaniem obchodów 70 – lecia zorganizowanego polskiego śpiewactwa na Zaolziu był sejmik śpiewaczy połączony z walnym zgromadzeniem delegatów, który odbył się 8.3. w Piaście. Przybyli liczni goście: konsul Piotr Szwarz, z PZChiO prezes Walter Stryja, wiceprezes Kazimierz Fober, Rajmund Hanke, z Unii Czeskich Zespołów Śpiewaczych Drahoslav Štula, przedstawiciele innych organizacji:

dyrektor Etnikum Polskiego w RC Daniel Kadłubiec, prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej Mariusz Makowski i inni. O historii, stanie aktualnym i perspektywach zaolziańskiego śpiewactwa mówił dr J. Wierzoń. Sprawozdanie z działalności przedstawił prezes ZŚM Jan Hławiczka. Zasłużeni działacze amatorskiego ruchu śpiewaczego zostali odznaczeni Medalem 70 – lecia Polskiego Związku Chórów oraz medalami Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie. Chóry zaolziańskie zrzeszają aktualnie ok. 800 członków. Z dużym uznaniem wyraził się w swym wystąpieniu prezes ZG PZChiO Walter Stryja podkreślając wysoki poziom artystyczny naszych chórów, oraz dobrą reprezentację na różnych imprezach śpiewaczych w Polsce. Wybrano nowy 8 – osobowy Zarząd Główny ZŚM. Jego prezesem został ponownie Jan Hławiczka. Walne zgromadzenie delegatów ZŚM uchwaliło również ramowy plan pracy na przyszłą kadencję.

MINI – PIŁKA – Sekcja Sportu i Turystyki ZG PZKO oraz SA „J” były organizatorami IV edycji turnieju halowego w mini piłce nożnej, który odbył się 8.3. w sali gimnastycznej Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie. Startowało 16 drużyn. Rozgrywki prowadzone były przy dużym zainteresowaniu licznie zgromadzonych kibiców. Zwyciężyła drużyna karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum, przed FC „Bosonoga” ze Śmiłowic, Oldrzychowicami i na czwartym miejscu uplasował się „Montanus B” z Jabłonkowa. Zabawa i sportowe emocje na wysokim poziomie. Nagrody ufundował ZG PZKO.

INAUGURACJA obchodów 50 – lecia PZKO odbyła się 15.3. w Domu Kultury w Lutyni Dolnej. Publiczność w przeważającej liczbie tworzyli widzowie z Bogumina, Skrzeczonia, Rychwałdu, Lutyni Dolnej i Orłowej. W słowie wstępnym prezes ZG przypomniał zasługi tych, którzy przed półwieczem budowali Związek i obowiązek pamięci o tych, często bezimiennych działaczach, którzy swoją społecznikowską pracą przyczynili się do przetrwania PZKO w dobrej kondycji. W uroczystym koncercie wzięły udział zespoły: chór „Hasło” ze Skrzeczonia z dyrygentem Władysławem Ożogiem i akompaniatorkami Franciszką Czerny i Urszulą Szeliga, chór „Lutnia” z Lutyni Dolnej z dyr. Alojzym Babińskim i akompaniatorką Anielą Mulka, kwartet męski orłowskiego „Hasła”, chór „Zaolzie” z Orłowej – Lutyni z dyrygentką Urszulą Odstrčil. Ten ostatni wraz z zespołem tanecznym „Skotnica”, solistami i kapelą przedstawił widowisko p.n. „Nadolziańska Śpiewogra” Antoniego Strzybnego, z aplauzem przyjęte przez widownię. W drugiej części programu wystąpił ze swym najnowszym programem Zespół Pieśni i Tańca ZG PZKO „Olza” pod kierownictwem Otto i Danuty Jaworków wraz z kapelą na czele z Henrykiem Chmielem. Na koncercie byli obecni członkowie Kół współorganizatorów, przedstawiciele polskich organizacji, konsul Piotr Szwarc z Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Organizatorami koncertu były Miejscowe Koła PZKO w Nowym Boguminie, Skrzeczoni, Lutyni Dolnej, Rychwałdzie, Orłowej – Lutyni wraz z Zarządem Głównym PZKO.

Z MINISTREM KULTURY RC, Jaromírem Talířem przeprowadzili rozmowy 17.3. prezes ZG PZKO i dyrektor Biura. Spotkanie odbyło się w biurze poselskim posła Viléma Holáňa w Ostrawie, dzięki pośrednictwu senatora Emila Škrabiša. Poinformowano ministra o strukturach i działalności PZKO, o aktualnej sytuacji i imprezach roku jubileuszowego, oraz zaproszono na Festiwal PZKO. W rozmowach uczestniczył senator E. Škrabiš.

ZEBRANIE ZG - odbyło się 18.3. przy obecności 14 członków. Z kontroli realizacji uchwał lutowego zebrania wynika, że trwa uchw. 4 – 2/97 (wydawnictwo ludoznawcze). Głównymi tematami obrad tego zebrania były sprawy Festiwalu, rekrutacja młodzieży do PZKO, przygotowanie Uroczystego Konwentu Prezesów, różne sprawy wniesione. Dyskusja wokół spraw festiwalowych dotyczyła zapewnienia i organizacji służb porządkowych z odpowiednim wsparciem policji i Urzędu Miasta, organizacji pochodu, materiałów informacyjnych do Kół, które trzeba wysłać z należytych wyprzedzeniem. Ustalano ceny biletów i rozprawienie razem ze znaczkami członkowskimi znaczka festiwalowego. Dyrektor Biura informował o zebraniu Rady Obwodu Karwiny 10.3., gdzie ustalono szczegóły organizacyjne, odpowiedzialne osoby, techniczne służby przed i na Festiwalu, organizację stoisk z napojami i wyżywieniem, służbę lekarską. Na koordynatora przygotowań przedfestiwalowych w Karwinie został powołany inż. Jan Sikora, prezes MK PZKO w Starym Mieście. Uchwała 1 – 3/97: ZG akceptuje ceny biletów: 40.- Kcz w przedsprzedaży, 50.- Kcz na Stadionie, 25.- Kcz dla wykonawców programu, 10.- Kcz za znaczek jubileuszowy (z tego 1.- Kcz dla MK). J. Wierzgoń przedstawił szczegółowy, czasowy program przebiegu Festiwalu.

W sprawie rekrutacji uczniów ostatniej klasy PSP do PZKO został wydany dokument już w ubiegłym roku, z którego można korzystać i na końcu aktualnego roku szkolnego, ponieważ przedłużono naukę o klasę dziewiątą. Dokument ustala, którzy członkowie ZG razem z prezesami MK przeprowadzą rozmowy z uczniami i nauczycielami w szkołach. Do tego zobowiązuje uchwała 2 – 3/97.

Następnie została otwarta dyskusja o przygotowaniu Uroczystego Konwentu Prezesów. Ustalono uchwałą 3 – 3/97, że UKP odbędzie się 4 października b.r. Przewidywany skład uczestników UKP: zasłużeni działacze PZKO, goście, prezesi MK, prezesi obwodów, członkowie ZG, Komisji Rewizyjnej, Sądu Rozjemczego.

Prezes informował o wizycie służbowej w Sejmiku Śląskim w Katowicach w sprawie pozyskania środków finansowych jubileuszowy medal, oraz planowanej podróży służbowej do Warszawy. ZG uchwałą 4 – 3/97 zaakceptował służbowy wyjazd delegacji w składzie: J.Czap, B. Suchanek, J. Branny i H. Legowicz. Uchw. 5 – 3/97 deleguje Halinę Gawlas i Józefa Wierzgonia na Walne Zebranie Klubu Nauczycieli Emerytów 20.3. b.r. W uchwale 6 – 3/97 ZG zaakceptował oprócz innych odznaczeń, następujące Wpisy do Złotej Księgi PZKO: MK PZKO Sucha Górna – Augustyn Bajger, Władysław Bura, Ludmiła Iwan.

ZMARŁ FRANCISZEK ŚWIDER, malarz, rzeźbiarz, nestor zaolziańskich artystów plastyków. Pozostawił po sobie liczne dzieła swych dokonań. Był człowiekiem obdarzonym niezwykłym temperamentem, szczerością wypowiedzi zarówno tej werbalnej, jak i artystycznej. Często walczył z przeciwnościami losu a jednak podejmował się realizacji tych najtrudniejszych zadań. Był jednym z założycieli przedwojennego Śląskiego Związku Literacko – Artystycznego a po powstaniu PZKO, członkiem Sekcji Literacko – Artystycznej, Pionu Plastycznego przy ZG PZKO. Urodził się w starej Karwinie 27.1.1911 r. Wcałym jego dorobku dominuje przywiązanie do rodzinnego Zaolzia. Nie zawsze artysta znajdował uznanie w oczach tutejszej krytyki. Jego wielkość oceniali najczęściej obcy. Artysta zmarł po krótkiej chorobie przeżywszy 86 lat, 22.3.1997 w ostrawskim szpitalu.

WYSTAWA „Dla każdego coś miłego” otwarta 22.3. w olbrachcickim Domu PZKO, zainaugurowała obchody 50 – lecia PZKO w Miejscowym Kole. Organizatorem był aktywny Klub Kobiet. Swoje robótki ręczne zaprezentowało 35 pań, trzech panów i

dzieci z przedszkola miejscowej PSP. Na piętrze Domu PZKO miejscowa firma „Hans Mode” Piotra Przeczka i spółki oferowała tanią konfekcję dla pań. Podczas wystawy nie zabrakło gorących dań i przekąsek. Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem.

NIEZBYT UDANIE zakończył się wyjazd służbowy przedstawicieli PZKO i Macierzy Szkolnej 20. – 21.3. do Warszawy, gdzie w siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” miała być podpisana umowa o przekazaniu dla PZKO i Macierzy dotacji Senatu RP z funduszu dla organizacji polskich i polonijnych za granicą. W rezultacie redukcji pierwotnie przyznanych dla PZKO 1,5 miliona Kcz (w przeliczeniu) na Festiwal i imprezy roku jubileuszowego, i ok. 1,0 mil. dla Macierzy Szk. W RC (miały to być środki przeznaczone na rekonstrukcję starej szkoły na Bagińcu), PZKO otrzymało 0,5 mil. Kcz, a Macierz nie otrzymała nic. Przedstawiciele PZKO nie do końca dowiedzieli się, kto skreślał, chociaż nie było to już istotne. Dyrektor Chodkiewicz mówił, że to Komisja Senacka, a przew. Komisji Senackiej do Spraw Polaków i Polonii Jan Sęk, że to redukowała „Wspólnota”, obdzielająca organizacje polonijne. Wobec tego faktu PZKO znalazło się niecałe trzy miesiące przed Festiwalem w trudnej sytuacji finansowej w związku z poczynionymi już zamówieniami realizacji usług festiwalowych. Kwota przyznana dla PZKO przez „Wspólnotę” została przeznaczona na działalność „Bajki”.

KONCERT „PRZEŁĘCZY”, chóru mieszanego MK PZKO w Mostach k. Jabłonkowa, odbył się w Niedzielę Wielkanocną, 30.3. podczas nabożeństwa w kościele p.w. Świętego Krzyża w Warszawie. Chór wykonał „Mszę Wielkanocną” Stanisława Boguni, dyrygowała Halina Niedoba. Zaprezentowali się również soliści Elwira Zwyrtek, Władysław Czepiec, na skrzypcach Krystyna Szotkowska, na organach grała Marta Wierzoń. Po południu chór występował jeszcze w kościele p.w. Stanisława Kostki na Żoliborzu a w Poniedziałek Wielkanocny w kościele p.w. Świętego Miłosierdzia na Ochocie. Wyjazd do Warszawy chórowi „Przełęcz” na zaproszenie parafii rzymskokatolickiej Św. Krzyża zafundowała „Wspólnota Polska”. Kierownikiem organizacyjnym „Przełęcz” jest Waleria Wawrosz.

KWIECIEŃ

PRZEDFESTIWALOWE spotkania i ustalenia z władzami Miasta Karwiny, kierownikami wydziałów transportu, służb, dyrekcją Miejskiego Domu Kultury i innymi instytucjami, rozpoczęli 2.4. przedstawiciele ZG PZKO. Tematem były konkretne decyzje realizacji zadań. Oprócz Festiwalu omawiano również udział Miasta w kolejnej (drugiej) edycji organizowanej przez PZKO imprezy „Maj nad Olzą”.

KONCERT WIELKANOCNY w wykonaniu chóru mieszanego „Harfa” MK PZKO w Cz. Cieszynie wysłuchali słuchacze 6.4. licznie zgromadzeni w kościele p.w. Serca Jezusowego. Chór pod batutą dyrygenta, prof. Alojzego Kopoczka zaprezentował swój bogaty repertuar pieśni sakralnych. W drugiej części „Koncertu Wielkanocnego” wystąpiła dobrze już znana na naszym terenie, harfistka Ewa Jaślar – Walicka.

AMATORZY NA SCENIE – W czasie długich zimowych wieczorów w kilku Kołach na Podbeskidziu miłośnicy sztuki teatralnej pilnie się przygotowywali, by tradycyjnie w okresie świąt wielkanocnych wystąpić na deskach scenicznych przed swoją publicznością. Dolnośląska młodzież przedstawiła sztukę Władysława Młynka

„U nas dóna” w reżyserii S. Szotkowskiego, MK PZKO z Górnej Łomnej pokazało dwie jednoaktówki Adama Wawrosza „Zolyty” i „Co po nogle”. Świąteczne spotkanie z Adamem Wawroszem urządzono też w Łyżbicach – Wsi. Reżyser programu Kazimierz Siedlaczek (aktor Sceny Polskiej) oraz ks. B. Kokotek, z miejscową młodzieżą, w montażu słowno – muzycznym zaznajomili zebranych z twórczością A. Wawrosza. Drugą część spotkania wypełniły dwie rodzajowe scenki „Droga do Karpętnej” i „Malowane wajca”. Hynek Czeczotka z Koła Milików – Centrum wyreżyserował również W. Młynka „U nas dóna” wystawiając sztukę nie tylko w swoim Kole, ale również w Jabłonkowie 11.4., na jubileuszu autora. Tę samą sztukę wystawiło jeszcze Koło z Bystrzycy. W tym regionie jest w okresie wielkanocnym zawsze „ruch” w teatrze amatorskim. W innych tego brakuje. Miał rację Konstanty Krzystek ze Skrzeczonia, kiedyś wybitny reżyser i animator amatorskiego ruchu teatralnego, wyrażając w marcu b.r. na łamach „Głosu Ludu” troskę i obawy co do przyszłości tej dziedziny pezetkaowskiej działalności.

KONKURS HISTORYCZNY pn. „Pół wieku pracy dla polskości” ogłosiła na początku kwietnia Sekcja Historii Regionu ZG PZKO. Ideą przewodnią konkursu jest głównie odnotowanie wszystkich ważniejszych wydarzeń lub przeżyć osobistych na przestrzeni 50 lat istnienia Polskiego Związku Kulturalno – Oświatowego. Termin nadsyłania prac wyznaczono na 30 czerwca.

KONKURS DLA RZEŹBIARZY – z okazji 50. rocznicy Gorolskiego Święta ogłosił Komitet Organizacyjny dla artystów amatorów. Przebiegnie w dwu kategoriach: młodzieżowej, do lat 18 i dla dorosłych. Dla zwycięzców przewidziano nagrody pieniężne. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w sobotę 9 sierpnia na wernisazu wystawy w Domu Działkowca i ze sceny w Lasku Miejskim, w dniu GŚ 10 sierpnia.

TEATR AMATORSKI Miejscowego Koła PZKO w Wędryni wystawił w dniach 11. i 12.4. kolejny spektakl, tym razem komedię Aleksandra Fredry „Gwałtu, co się dzieje”. Sala „Czytelni” wypełniona po brzegi w obydwu dniach, gorąco okłaskiwała swoich dobrze znanych aktorów, którzy w reżyserii znakomitego Jerzego Cienciwały bawili publiczność fredrowskim humorem. Spektakl wystawiono z okazji 50 – lecia PZKO. Wysokie recenzje zebrały panie: Janina Hlavka, Irena Filipek i Irena Janik w rolach głównych, oraz znakomici w rolach ich mężów panowie: Mariusz Czader, Czesław Branny i Bogdan Ondraszek. Także Roman Bujok , para Dorota Gociek i Janusz Ondraszek oraz kilku debiutujących aktorów świadczyło o dobrej przyszłości wędryńskiego teatru. Reżyser Jerzy Cienciwała wychowuje znakomitych aktorów – kontynuatorów swojej pasji miłośnika teatru.

PIEWCA GÓRALSZCZYŹNY - Gościem 48. Edycji „Kawiarenki pod Pegazem” w jabłonkowskim Domu PZKO był 11.4. był Władysław Młynek, poeta, kierownik artystyczny Gorolskiego Święta, członek ZG PZKO. W gronie przyjaciół i miłośników swej poezji obchodził 50 – lecie twórczości literackiej i działalności artystycznej. Pierwsze wiersze zaczynał bowiem pisać jeszcze w gimnazjum w wieku 17 lat. Wspomnienia snuł sam autor, jego poezję czytał aktor i reżyser Karol Suszka. W jego podaniu liryki i wiersze refleksyjne Młynka nabrały specjalnego kolorytu i wzruszeń związanych z jabłonkowską ziemią, której w przeważającej mierze autor poświęca swą twórczość. Słowem wiążącym prowadzili spotkanie poeci Wilhelm Przeczek i Jan Pyszko. Bukiet pieśni dla jubilata odśpiewał „Gorol” z dyr, Bogusławem Stonawskim. Dalszymi gratulantami byli: Jan Ryłko, prezes MK PZKO, Władysław Niedoba –

legendarny Jura spod Grónia, Jerzy Czap, prezes ZG, Jan Krop z Wisły – autor „Słownika Gwarowego Śląska Cieszyńskiego”.

„POWITANIE WIOSNY” – tradycyjna impreza MK PZKO w Skrzeczoniu dedykowana członkiniom Koła odbyła się 12.4. w Domu PZKO. Głównym punktem programu był godzinny występ 20 – osobowego zespołu wokalnego „Ustroń” z Ustronia. Zespół zaprezentował obrazki z życia ludzkiego od lat dziecińczych po lata dorosłe na tle cieszyńskiej pieśni ludowej, w drugiej części cieszyńskie pieśni ludowe w opracowaniu chórowym. Całość prowadziła mgr Ewa Bocek – Orzyszek. Prezes Bogusław Czapek podziękował paniom za ich całoroczny trud. Na zakończenie, na życzenie gości, wystąpił miejscowy chór „Hasło”.

ZŁOTE GODY „GOROLA” – Jabłonkowski PZKO – wski chór męski obchodził 19.4. w Teatrze czeskokieszyńskim swoje 50. urodziny. Zespół od 50 lat propaguje kulturę górali beskidzkich nie tylko w naszym regionie, ale również daleko poza jego granicami. Jest częstym gościem na naszych imprezach. W przepelnionej sali Teatru zasiadło wielu znaczących gości z Warszawy, Katowic Bielska i Cieszyna oraz naszego zaolziańskiego środowiska: Andrzej Mickiewicz, dyrektor z Gabinetu wicepremiera M. Pietrewicza, przedstawiciele Ministerstwa Kultury RP z Warszawy i Konsulatu Generalnego w Ostrawie, Radia Katowice i polskich zaolziańskich organizacji, delegacje chórów. Listy gratulacyjne przesłali Marszałek Senatu RP Adam Struzik, wicepremier M. Pietrewicz, prezes Komitetu Badań Naukowych RP, Aleksander Łuczak. Program trwał trzy i pół godziny. Zabrzmiały w nim pieśni ludowe, pieśni kompozytorów rodzimych (m.in. do słów Henryka Jasiczka) i światowych, wiersze członka chóru W. Młynka, anegdoty gawędziarza Tadeusza Filipczyka. Gratulowały „Gorolowi” swymi występami: dziecięca kapela gorolska „Nowina” kierowana przez Krystynę Mruzek oraz ZPiT „Olza” pod kierownictwem Otto i Danuty Jaworków. Program zakończono pieśnią „Góralu, czy ci nie żal” i wspólnie odśpiewanym spontanicznie przez całą salę hymnem „Szumi jawor”. Bardzo długo składano gratulacje na ręce dyrygenta Bogusława Stonawskiego, nestora Władysława Niedoby – Jury spod Grónia, długoletniego kierownika artystycznego Władysława Młynka i prezesa chóru Józefa Jachnickiego. Kwiatami wyróżniono także chórzystów, którzy śpiewają od początku jego założenia. Są to obok dyrygenta B. Stonawskiego, Karol Sikora, Jan Niedoba, Jan Janiczek oraz Paweł Kantor.

70 – LECIE „HASŁA” – orłowskiego chóru męskiego, w tym samym dniu, tj. 19.4. obchodzono w północnej stronie Zaolzia, w Orłowej – Porębie, w sali koncertowej Podstawowej Szkoły Muzycznej. Koncert poprzedziło spotkanie chórzystów „Hasła” i Chóru Nauczycieli Polskich, od kilku lat ciśle z sobą współpracujących, z przedstawicielami Urzędu Miasta, orłowskiego obwodu PZKO, Zarządu Głównego i Rady Polaków. Był obecny długoletni dyrygent „Hasła” (32 lata „Hasło” pracowało pod jego batutą) prof. Brunon Rygiel, najstarszy z pośród byłych chórzystów 92 – letni Karol Konieczny. W popołudniowym koncercie wystąpił chór – jubilat pod kierownictwem Władysława Ruska, kwartet „Hasła”, soliści Jarosław Kornas i Tadeusz Błanik. Akompaniowała Marta Bury a konferansjerkę prowadziła Halina Kowalczyk. Ponadto w koncercie wystąpiły: chór „Lutnia” z Lutyni Dolnej dyrygowany przez Alojzego Babińskiego, gimnazjalny chór „Collegium Iuvenum” z dyrygentem Leszkiem Kaliną a także ChNP, który na zakończenie zaśpiewał wspólnie z „Hasłem”. Dyrygowali: Alojzy Suchanek i Władysław Rusek. Był to niestety, pożegnalny koncert chóru męskiego „Hasło”, bowiem jego aktualny 14 – osobowy skład wiekowo

zaawansowanych chórzystów nie pozwala na ambitniejszą działalność. Chórzyści „Hasła” będą więc śpiewać w ChNP lub innych okolicznych chórach. Na jubileuszowy i zarazem pożegnalny koncert „Hasła” przybyło wielu gości, m.in. wiceprezes Polskiego Związku Chórów i Orkiestr W Warszawie, Kazimierz Fober, burmistrz Orłowej Bohumír Bobák z przedstawicielami Urzędu Miasta, wiceprezes ZG PZKO Halina Gawlas, członek Rady Polaków Marian Jędrzejczyk, delegacje ZŚM, okolicznych chórów i wielu innych gości.

ZEBRANIE ZG PZKO – odbyło się 22.4. przy obecności 18 członków a jego głównymi tematami były sprawy gospodarcze i przygotowanie Festiwalu. Z kontroli uchwał wynika, że uchw. 2 – 3/97 jeszcze trwa. Dyrektor Biura poinformował o przeprowadzanej aktualnie inwentaryzacji i o tym, że zamknięcie finansowe zostało przedłużone do 1.7. b.r., informował też o spotkaniu Komisji Rewizyjnej z Prezydium ZG, na którym omawiano wynik kontroli stanu realizacji zaleceń KR. ZG zobowiązał dyrektora Biura – uchw. 3 – 4/97, do przedstawienia stanu technicznego i wykorzystania samochodów do lipca b.r.. Halina Gawlas przedstawiła problematykę Domów PZKO. Z opracowanej tabelki dotyczącej praw własnościowych wynika, że z 48 Domów PZKO: 22 Miejscowych Kół posiada kompletne prawo własności (budynek i grunt), 15 MK nie posiada prawa własności gruntu, 9 MK nie posiada prawa własności ani gruntu, ani budynku, 2 MK (Bystrzyca i Dąbrowa) posiada użytkowanie tymczasowe. Dyrektor Suchanek poinformował o stanie technicznym budynków, których właścicielem jest ZG PZKO. O kolejnym etapie przygotowań do Festiwalu informowali przew. Rady Kultury J. Wierzgoń i dyrektor Biura. Były wysłane materiały do Kół: biuletyn, mapki zgrupowań obwodów, trasy pochodu, zgłoszenia kiosków, terminy rozprowadzenia biletów. Dotychczas zgłosiło się 9 z 13 pełnych szkół do pochodu.

W związku z pracami przygotowawczymi do Zjazdu PZKO w październiku b.r., ZG powołał uchwałą 6 – 4/97 4 Komisje Zjazdowe: Organizacyjną – odpow. Bohdan Suchanek, Programową – odpow. Jerzy Czap, Statutową – odpow. Jerzy Taraba, Personalną – odpow. Stanisław Gawlik. Prezes ZG podał pisemne sprawozdanie z wyjazdu służbowego do Warszawy i wynikach. Są one także zapisane w kronice marcowej. Na zakończenie obrad ZG zaakceptował wnioski na odznaczenia dla z MK: Koszarzyska, Kocobędz, Czeski Cieszyn – Centrum, Hawierzów Szumbark, Jabłonków. W uchw. 7 – 4/97 ZG zobowiązuje dyr.Biura B. Suchanka i przew. Rady Kultury J. Wierzgonia do zapewnienia kierownictwa artystycznego dla zespołu „Górnik” i zobowiązuje członków ZG z obwodu karwińskiego do zapewnienia konkretnej pomocy dla zespołu w kwestii rekrutacji nowych tancerzy – termin 30.6.b.r. Który to już raz podejmowane są wysiłki reaktywacji i uaktywnienia tego zespołu?

STOWARZYSZENIE ARTYSTÓW PLASTYKÓW – powstało w wyniku przekształcenia organizacyjnego Sekcji Literacko – Artystycznej przy ZG PZKO. Postanowiono tak na zebraniu Pionu Plastycznego 24.4. SAP pozostał nadal pod patronatem ZG. Członkostwo w Stowarzyszeniu zadeklarowało 21 artystów plastyków. Prezesem wybrano mgr Oskara Pawlasa. Postanowiono opracować nowy statut. Na konstytuującym zebraniu omówiono zamierzenia organizacji w roku jubileuszowym PZKO.

SEMINARIUM SHR – Półwieczu Polskiego Związku Kulturalno – Oświatowego, politycznym uwarunkowaniom jego powstania, działalności na rzecz utrzymywania i kształtowania tożsamości narodowej Polaków na Zaolziu, jak również historii Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej i jego związkom z PZKO, poświęcone było

seminarium Sekcji Historii Regionu przy ZG PZKO, jakie odbyło się 26. 4. w Piaście. Referat na temat historii PZKO, szeroko pojętej działalności, uwarunkowań i jego historycznej roli dla polskiego zaolziańskiego środowiska, wygłosił dr Stanisław Zahradnik. O powstaniu, krótkiej historii SMP, jego odgórnej likwidacji oraz kilkakrotnych próbach reaktywacji i aktualnych realiach mówił dr Władysław Josiek. Z aktualnymi problemami PZKO zapoznał uczestników seminarium prezes ZG J. Czap. Poruszył szczególnie trudną sytuację finansową Związku i trudności z pozyskiwaniem środków. Referujący i dyskutujący podczas sesji, podkreślali bezinteresowną działalność setek ofiarnych działaczy, którzy w okresie 50 lat trwania Związku nie oszczędzili swego czasu i sił dla krzewienia kultury i świadomości narodowej.

MAJ

„MAJ NAD OLZĄ” – imprezę folklorystyczną o tej nazwie, pod patronatem Urzędu Miasta Karwiny, dyrekcji Państwowego Uzdrowiska Darków i ZG PZKO, zainaugurowano 1.5. w darkowskim uzdrowiskowym parku koncertem znakomitej orkiestry dętej „Májovák” pod batutą M. Bystronia. Dawny zwyczaj „stawiania moja” przez młodzież zaprezentowali członkowie zespołów folklorystycznych „Skotnica” i „Skotniczka” z Miejscowego Koła PZKO w Orłowej – Lutyni. Później w ich wykonaniu obejrzeni i usłyszeli widzowie pokaz tańców i śpiewy regionu orłowskiego i karwińskiego. Zespoły pracują pod kierunkiem pani Odonii Charvatowej. W niedzielnym koncercie 11.5. przedstawił się Zespół Pieśni i Tańca „Beskid” z Bielska. Zaprezentował tańce i pieśni z Beskidu Śląskiego i Żywieckiego raz innych, południowych regionów Polski. Kierownikiem zespołu jest Romana Polok, kapelę prowadzi Tadeusz Ranisz. Spotkanie z folklorem poprzedził występ orkiestry dętej ŻDB z Bogumina z kapelmistrzem p. Orawczokiem. Publiczność nagrodziła wykonawców gorącymi brawami.

„WYSTAWA MAJOWA” w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie otwarta została 30.4. i czynna była do 2.5. Miejscowe Koło Centrum co roku organizuje ok.1. maja wystawy o różnej tematyce. Tym razem zaprezentowano dwie: historyczną, znaną już w Polsce i w naszym regionie, autorstwa Stanisława Zahradnika „Polacy na Zaolziu”, oraz wystawę prac dzieci niepełnosprawnych z czeskokocieszyńskiego ośrodka Diakonii Śląskiej – Eden.

FINAŁ Festiwalu Piosenki Dziecięcej, którego organizatorami byli ZG PZKO i PSP z Będowic odbył się 3.5. w hawierzowskim Domu Kultury. Pełna widownia i liczni oficjalni goście mieli znakomitą zabawę w wykonaniu 38 finalistów, którzy zaprezentowali wysoki poziom artystyczny. Jury w składzie: Jiří Pospíšil z Radia Ostrawa, Renata Worek –Droessler, aktorka praskiego teatru „Semafor”, pomysłodawcy i twórcy festiwalu Maria Hupka i Henryk Sumera oraz Urszula Niedoba, laureatka Festiwalu Polskiej Piosenki z r.1992, miało trudne zadanie wskazać najlepszych, bowiem wszyscy uczestnicy finału byli znakomici. W kategorii najmłodszej zwyciężył Adam Farana z PSP Karwina – Nowe Miasto, w kategorii klas 4-6, Tomasz Suchanek z błędowickiej PSP, w kat. klas 6-9, Barbara Humel z Cz. Cieszyna. Po raz pierwszy w tym roku uczestniczyły w konkursie duety. Tutaj okazały się najlepszymi Alicja Herman i Helena Lugsch z Karwiny –Nowego Miasta. W kategorii zespołów najwyższą nagrodą uhonorowano „Anki” z Będowic. W drugiej części programu, w czasie naradzania się jury, gościnnie wystąpiły Mariam Bangoura,

Monika Niedoba, Renata Worek-Droessler, Urszula Niedoba i Tamara Czudek. Finalistom i gościom akompaniowała orkiestra pod kierownictwem Wiesława Farany.

PRZEDSTAWICIEL PZKO I ZŚM (wiceprezes) dr Józef Wierzgoń został wybrany ponownie, po raz drugi, do Zarządu Głównego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie, na zjeździe delegatów, który odbył się 3.5. w Radzynie koło Leszna. ZŚM, które jest zagranicznym członkiem PZChiO reprezentowali Jan Hławiczka-prezes, Józef Wierzgoń, Halina Kraina i Leszek Kalina. ZŚM jest przez polskich kolegów cenionym partnerem w zakresie upowszechniania pieśni chóralnej i muzyki polskiej.

„OLBRACHCICE” – chór mieszany MK PZKO w Olbrachcicach obchodził 10.5. jubileusz 50 – lecia swej działalności. Uroczystość odbyła się w Domu PZKO. Gościnnie, obok gospodarzy wystąpił zaprzyjaźniony chór „Stonawa”. Najbardziej zasłużeni członkowie chóru zostali udekorowani odznakami PZChiO. Długoletnim (47 lat) dyrygentem chóru jest Władysław Molenda. Kierownikiem organizacyjnym inż. Gustaw Guńka senior. Wśród gości byli obecni przedstawiciele Urzędu Gminnego, ZŚM oraz ZG Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, ZG PZKO, Rady Polaków, delegacje chórów z sąsiedztwa.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO odbyło się 13.5. w Karwinie, w Hali Sportowej. Obecnych było 15 członków. Ponadto obecni byli członkowie Rady Kultury oraz pracownicy Biura ZG. Głównym programem był omówienie stanu przygotowania Festiwalu PZKO. Weryfikowano i uzupełniano listę zaproszonych gości, ustalono spis osób towarzyszących gościom, niektóre niedociągnięte jeszcze sprawy organizacyjne, jak posiłek i napoje dla zespołów czy rozprowadzanie biletów – uchw. 1, 2 – 5/97. Na zakończenie ustalono (uchw. 3 – 5/97), delegacje członków ZG: do Kędzierzyna-Koźła na „Dzień PZKO” (31.5.b.r.), 90 – lecie PSP w Boguminie (17.5.b.r.) i „Piknik Gwarków” w Tarnowskich Górach (14 – 15.6. b.r.).

W kilka dni potem, 16.5., odbyło się na terenie Hali Sportowej spotkanie przedstawicieli PZKO z władzami Miasta Karwiny, przedstawicielami instytucji i firm, które współpracują przy przygotowaniach do Festiwalu, w celu konkretnych ustaleń bezpieczeństwa, transportu i wszystkich szczegółów organizacyjnych. Należy podkreślić duże zaangażowanie i odpowiedzialność partnerów PZKO.

ZMARŁ 15. 5. artysta plastyk Rudolf Kobiela, członek Pionu Plastycznego przy PZKO, uczestnik wielu malarskich wystaw zbiorowych i kilku indywidualnych. Przeżył niespełna 62 lat. Jego beskidzkie, czy nadmorskie pejzaże tchnęły świeżością i ciepłem kolorów. Był także pasjonatem śpiewu. Był solistą Polskiego Chóru „Hutnik”, śpiewał również w „Sboru Moravských Učitelů”.

BENEFIS Władysława Oszeldy z okazji jego 90. urodzin, zorganizowali przyjaciele i sympatycy nestora polskich dziennikarzy. Uroczystość odbyła się 18.5. w ustroniejskiej Piwnicy „Pod Bocianem”. Obecni byli również przedstawiciele PZKO. W. Oszelda, założyciel i prezes Klubu Propozycji w Cieszynie, nieustrudzony propagator Zaolzia w Polsce i wśród Polonii, wraz z małżonką Jadwigą jest częstym gościem na zaolziańskich, pezetkaowskich imprezach. Ostatnio uczestniczyli w uroczystym sejmiku Zrzeszenia Śpiewaczo – Muzycznego PZKO. Uroczysty benefis uświetnili: kapela Wałasi z Istebnej, zespół Estrady Ludowej „Czantoria” z Ustronia, przybał też ludowy zespół Pavola Capka ze Skalitego. Życzenia za PZKO złożyli prezes ZG J. Czap i wiceprezes ZŚM J. Wierzgoń.

20 – LECIE DOMU PZKO w Gutach uczcili członkowie Miejsowego Koła 17. I 18. 5. razem z licznie przybyłymi gośćmi z sąsiedztwa i bardziej odległych miejscowości regionu. Z okazji 50. – lecia PZKO i 20. rocznicy otwarcia własnej siedziby przygotowano trzy wystawy: prac ręcznych Klubu Kobiet pod przewodnictwem Heleny Sikorowej, „Polacy na Zaolziu” autorstwa dr Stanisława Zahradnika oraz fotografii – portrety mieszkańców Gutów p.n. „Bliscy memu sercu”, autorstwa ks. seniora Kazimierza Suchanka. Zdjęcia księdza seniora powstały w okresie jego działalności jako 60. pastora ewangelickiego kościoła w Gutach. Podczas wernisażu wystaw wystąpiły z programem kulturalnym miejscowe przedszkolaki oraz finalistki Festiwalu Piosenki Dziecięcej, uczennice gnojnickiej PSP Sylwia i Natalia Siedlaczówny oraz Janina Wałoszek.

„BULANI MOJA” - odbyło się na zakończenie tegorocznej edycji „Maja nad Olzą” w darkowskim Parku Zdrojowym, w niedzielę 25.5. W roli prezydentów dawnego zwyczaju ponownie wystąpiła młodzież zespołów „Skotnicy” i „Skotniczki” z Orłowej – Lutyni. Naprzód jednak koncertowała orkiestra dęta – górnosuski „Retroban” pod kierownictwem F. Trnki, następnie folklorystyczny zespół „Odra” z Witkowic pod kierunkiem Anny Buronowej. Ostatni koncert „Maja nad Olzą” zgromadził licznych widzów zadowolonych z występów zaproszonych zespołów. Głównym organizatorem imprezy był Eugeniusz Matuszyński, sekretarz MK PZKO Karwina – Sowiniec.

„OSZELDÓWKA” – w tym roku „Dzień Oszeldy” organizowany przez Miejsowe Koło PZKO odbył się 25.5. Pogoda tym razem dopisała, co się przejawiało w licznie zgromadzonej publiczności. Bogato zaopatrzone bufety, bogaty program artystyczny, wystawa na szkłe malowanych obrazów Antoniego Szpyrcy, atrakcja jazdy na kucykach dla dzieci oraz loteria z cennymi nagrodami, były gwarancją miło spędzonego popołudnia dla uczestników z bliska i z daleka. W programie artystycznym obok dzieci z przedszkola i miejscowej PSP, wystąpiły chóry „Godulan”, „Zgoda” i „Zgodzik”, zespół „Suszanie” z Suchoj Górnjej i „Gimnastycy” z Wędryni. Obecnie na „Oszeldówce”, pasjonatowi Zaolzia, nestorowi polskich dziennikarzy z Cieszyna, obchodzącemu w tych dniach swoje 90. urodziny (18.5.), złożono gratulacje, z aplauzem wszystkich uczestników.

TROJOK ŚLĄSKI - Święto Śląskiej Pieśni Chóralnej odbył się 31.5. Bielsku – Białej. W uroczystym koncercie inauguracyjnym wzięło udział 1300 śpiewaków z Polski i Czech, w tym cztery chóry zaolziańskie: „Melodia”, frysztański żeński „Kalina”- dyr. O.Winkler, dolnolutyński mieszany „Lutnia” – dyr. A. Babiński i i połączony „Godulan – Ropica”- dyr. W. Cieślak. W czasie inauguracji wręczono cztery nagrody indywidualne i jedną zespołową im. Stanisława Moniuszki za wybitne zasługi dla społecznego ruchu Muzycznego. Wśród laureatów było nasze ZŚM i jego wiceprezes J. Wierzgoń. W ramach koncertu inauguracyjnego śpiewał żeński chór „Melodia” z Nawsia dyrygowany przez Aleksandrę Trefon – Paszek, która dyrygowała również na zakończenie koncertu połączonymi chórami. W niedzielne popołudnie chóry koncertowały w okolicznych miejscowościach i kościołach.

ZAOLZIAŃSKIE PREZENTACJE – W ostatni piątek i sobotę maja, na zaproszenie Opolskiego Towarzystwa Kulturalno – Oświatowego przebywała na opolszczyźnie delegacja PZKO. 30.5., delegację w składzie: prezes ZG Jerzy Czap oraz członkowie Prezydium Jerzy Taraba i Józef Wierzgoń, przyjął wojewoda opolski Ryszard

Zembaczyński. W sobotę, 31.5. Zaolziacy gościli w Kędzierzynie – Koźlu na „Dniach Zaolzia”. Przed południem odbyła się sesja popularno – naukowa o środowisku Polaków w Czechach, po południu w Miejskim Ośrodku Kultury otwarto wystawę zaolziańskich artystów – plastyków, zaś w bibliotece wystawę exlibrisów Zbigniewa Kubeczki. Odbyła się też biesiada literacka z naszymi literatami Gustawem Sajdokiem i Janem Pyszko. Pod wieczór na kozielskim rynku wystąpił pod kierownictwem Janiny Rzyman zespół „Suszanie” z Suchej Górnjej, ich solistka Beata Czendlik z towarzyszeniem kapeli zaśpiewała śląskie pieśni. Z dużym powodzeniem wystąpili też finaliści V Festiwalu Piosenki Dziecięcej: Tomasz Suchanek, Pawlina Baron i zespół „Anki” z Błędowic, który prowadzi nauczycielka Lidia Pawlas.

ZMARŁ niespodziewanie 31.5. Władysław Josiek – profesor gimnazjum, historyk, działacz społeczno – narodowy. Urodził się 5.12.1938 w Trzyńcu Końskiej. W Polskim Gimnazjum w Cz. Cieszynie uczył języka polskiego, historii, wychowania obywatelskiego, był doradcą do spraw wychowawczych. W Filii Uniwersytetu Śląskiego prowadził seminarium magisterskie. Podejmował prace badawcze, należał do grona czołowych historyków zaolziańskich. Był wybitnym działaczem SMP i PZKO. Wielkie zasługi położył dla Sekcji Historii Regionu ZG PZKO, będąc jej członkiem od lat 60. do śmierci. W latach 1980 – 1985 był prezesem SHR.

CZERWIEC

XV IGRZYSKA LEKKOATLETYCZNE PSP przebiegły 4.6. na stadionie przy ul. Leśnej w Trzyńcu. Ponad 500 zawodników z zaolziańskich polskich szkół stanęło na starcie w biegach, skokach i rzutach. Organizatorami w tym roku były: 2. PSP z Trzyńca – Tarasu, Macierz Szkolna oraz Sekcja Sportu i Turystyki ZG PZKO. W Igrzyskach, które tradycyjnie są organizowane z okazji Dnia Dziecka startowało 26 szkół. Imprezę zagał kierownik imprezy, jednocześnie dyrektor szkoły – gospodarza, Roman Wróbel. Zapalono znicz olimpijski, zawodnicy złożyli ślubowanie i zaczęły się sportowe zmagania. Wyczyny młodych zawodników oceniała grupa sędziowska z miejscowego klubu lekkoatletycznego pod kierownictwem sędziego klasy międzynarodowej Karla Obluka. Najlepszymi zawodnikami okazali się Lenka Konieczna z Gródka i Michał Sikora z 2. PSP w Trzyńcu – oboje zajęli pierwsze miejsca w trzech dyscyplinach. W klasyfikacji szkół małoklasowych wygrał Gródek, w klasyfikacji ogólnej 2. PSP z Trzyńca – Tarasu.

FESTIWAL PZKO odbył się 7.6. w Karwinie. Główne uroczystości – koncerty, wystawy miały miejsce w Hali Sportowej i w Parku Bożeny Němcowej. Impreza, będąca ukoronowaniem obchodów 50 – lecia Związku zgromadziła 10 – 12 tys. uczestników, głównie członków i sympatyków PZKO, ale także innych organizacji działających na terenie RC, młodzieży szkolnej i studentów, gości z kraju i Polski. Od rana już odbywały się w Karwinie imprezy towarzyszące: w Miejskim Domu Kultury odbyła się uroczystość wręczenia zasłużonym działaczom PZKO – animatorom życia kulturalnego, społecznego i artystycznego odznaczeń „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, przyznane przez Ministra Kultury i Sztuki RP na wniosek Kół, sekcji i ZG. W Małej Galerii we Frysztacie otwarto wystawę zaolziańskich artystów – plastyków. Pochód festiwalowy wyruszył od Domu Kultury, uszeregowany w/g obwodów. Na czele kroczył zespół „Olza”, za nim goście oficjalni Festiwalu a dalej Koła, zespoły artystyczne, formacje zaolziańskich harcerzy, Teatr Lalek „Bajka”, Koło Polskich

Kombatantów, Scena Polska Teatru czeskokocieszyńskiego, chóry, gimnastycy wędryńscy, przedszkolacy karwińscy, szkoły. Wśród gości oficjalnych byli: minister kultury i sztuki RP Zdzisław Podkański, przewodniczący Komisji Zagranicznej Parlamentu RC Vilém Holář, dyrektor sekretariatu Rady d/s Narodowości przy Rządzie RC Ndrej Sulitka, przew. Komisji d/s Emigracji Senatu RP Jan Sęk, dyrektor „Wspólnoty Polskiej” w Warszawie Andrzej Chodkiewicz, ambasador RP w Pradze Marek Pernal, konsulowie z Ostrawy na czele z Generalnym, Bernardem Błaszczakiem, władze Karwiny na czele z burmistrzem Lubomirem Kuznikiem, przedstawiciele zaolziańskich miast i gmin, instytucji kulturalnych, organizacji oświatowych, przedsiębiorstw. Z Polski przyjechali na Festiwal przedstawiciele zaprzyjaźnionych związków i stowarzyszeń regionalnych, organów i administracji przygranicznych miast. Wszystkich zgromadzonych na Festiwalu, gości i zespoły przywitał prezes Zarządu Głównego PZKO Jerzy Czap. Liczni goście na czele ze Zdzisławem Podkańskim i Vilemem Holaniem podczas zagajenia również zabrali głos. Przeczytane były listy gratulacyjne od prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, przewodniczącego Senatu RC Petra Pitharta, marszałka Senatu RP Adama Struzika. O godz. 14.30 rozpoczął się program artystyczny w wykonaniu połączonych chórów ZŚM, zespołów tanecznych: „Bystrzyca”, „Olza”, „Suszanie”, „Olbrachcice”, „Górnik” i „Skotnica”. Chórami dyrygowali dr Józef Wierzgoń i dr Leszek Kalina. Zespoły taneczne przygotował kierownik artystyczny „Olzy” Otto Jaworek. Występ połączonych zespołów tanecznych zachwycił widownię, pięknie brzmiały połączone chóry. Dużymi brawami widownia nagrodziła występy finalistów Festiwalu Piosenki Dziecięcej i popisy wędryńskich gimnastyków. Gwoździem programu był niewątpliwie występ Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Ten ściągnął do Hali ok. 10 tys. widzów, gorąco oklaskujących polskich artystów. Dużym zainteresowaniem festiwalowych gości cieszyły się wystawa i sprzedaż książek, w tym najnowszej publikacji „Leksykon PZKO”, oraz wystawa Klubów Kobiet. W obejściach Hali Sportowej można było obejrzyć przepiękne robótki ręczne członkiń pezetkaowskich klubów kobiet, plon plastycznego konkursu dla dzieci i młodzieży p.n. „Zaolzie - nasz wspólny dom”, oraz prace członków Klubu Twórców Ludowych. Do późnych godzin nocnych były oblegane stoiska w Parku ze specjałami kuchni śląskiej. Na płycie Hali Sportowej bawiła się młodzież w rytmie melodii orkiestr „Smolaři” i „Místy” (z Bielska – Białej).

PO FESTIWALU – pojawiły się w GL opinie festiwalowych gości wysoko oceniających organizację i przebieg Festiwalu, dobrą prezentację PZKO. Prezes ZG podziękował na łamach „Głosu Ludu” organizatorom, wykonawcom, współorganizatorom, sponsorom – tym najważniejszym: ministerstwu Kultury RC i RP oraz innym, władzom Karwiny, mediom prasowym i wszystkim uczestnikom, którzy przybyli na Festiwal.

ZEBRANIE KONWENTU PREZESÓW połączone z ZEBRANIEM ZG odbyło się 24.6. w sali hotelu Piast. Obecnych było 13 członków Zarządu Głównego oraz 46 przedstawicieli (połowa) Miejscowych Kół. Widocznie odczuwano jeszcze pofestiwalowe zmęczenie i nadmiar zgromadzeń. Prezesi wysłuchali sprawozdań z działalności ZG i Biura w okresie między Konwentami (4.3. – 24.6.), przeprowadzono wspólną ocenę Festiwalu, następnie omawiano sprawy związane z przygotowaniem Zjazdu PZKO. Prezes ZG podkreślił, że w okresie przedfestiwalowym wiele Kół, zespołów i sekcji Związku się uaktywniło, organizując w pierwszej połowie roku liczne imprezy, podkreślające 50 – lecie PZKO i jego oddziaływanie na środowisko Polaków

w Czeskiej Republice, jednocześnie prezentując to środowisko wśród większości czeskiej. Podziękował wszystkim prezesom i zarządom MK za aktywne włączenie się do przygotowań Festiwalu i jakąkolwiek formę uczestniczenia w nim. W dyskusji ogólnej prezesi wyrażali swoje opinie, w których wskazywano na niedociągnięcia organizacyjne, n.prz. mało stoisk z posiłkami i napojami (niektóre Koła się wycofały), mogła być jeszcze jedna orkiestra w pochodzie. Ogólnie jednak przeważała opinia, że Festiwal był udany. W tym duchu też została podjęta uchwała 2 – 2/97 (Konwentu) i 2 – 6/97 (ZG) wyrażająca uznanie i podziękowanie organizatorom i wykonawcom. Następnie omawiano już wcześniejsze postanowienia Zarządu Głównego dotyczące przygotowań do Uroczystego Konwentu Prezesów 4.10. i Zjazdu PZKO 25.10. b.r. Dotyczyło to m.in. wydelegowania z MK zasłużonych członków – założycieli na Konwent, dopełnienia sprawozdań z Walnych Zebrań i delegatów na Zjazd. Wyznaczono termin 31.8. b.r. W tym też terminie należało przygotować poprawki do Statutu PZKO oraz zaproponować kandydatów do nowego Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej. Zawarte to zostało w odpowiednich uchwałach 3 – 2/97 i 3 – 6/97. Konwent zatwierdził wnioski najwyższego odznaczenia: Wpis do Złotej Księgi PZKO – Urszula Bogoczowa, inż. Józef Foltyn, Ewa Zolichowa, Elżbieta Mencnerowa, wszyscy z MK PZKO Karwina - Frysztat, Janina Bielowa z MK PZKO Pietwałd, Franciszek Szopa, Andrzej Pawlas, Emilia Tomanowa z MK Błędowice, Augustyn Bajger, Ludmiła Iwan z MK Sucha Górna. Konwent zatwierdził w drodze wyjątku Wpis do Złotej Księgi wybitnym działaczom Związku Karolowi Miczce z MK PZKO Olbrachcice i Tadeuszowi Nierostkowi z Koła Błędowice. Konwent zobowiązał Zarząd Główny do opracowania na Zjazd poprawek do Regulaminu Odznaczeniowego. Prezes zwrócił się do zarządów Kół o rozprawianie „Leksykonu PZKO”.

„RYTMIKA”- Dziecięcy Zespół Rytmiki i Tańca ZG PZKO obchodził swoje 35. urodziny. Spotkanie jubileuszowe odbyło się 26.6. w Klubie PZKO przy ul. J. Bożka. Zgromadzili się, oprócz aktualnie uczęszczających dzieci, wychowankowie, osoby od lat związane z „Rytmiką” państwo Ferfecy, Tadeusz Przyhoda-akompaniator, Vlasta Tesarczyk-kierowniczka szatni teatralnej przy ZG, Bronisław Liberda - aktualny akompaniator, prof. D. Kadłubiec, Otto Jaworek, rodzice i sympatycy. Bohaterką spotkania była p. Helena Wojnar, długoletnia kierowniczka zespołu, która w części artystycznej dała pokaz, jak można rozwijać dziecięce i młodzieżowe talenty. Przez 35 lat istnienia „Rytmika” zapewniała narybek dla pezetkaowskich zespołów tanecznych, jednocześnie występując z własnymi programami. Obecni na uroczystości prezes ZG i dyrektor Biura uhonorowali p. Wojnar Medalem PZKO, wcześniej, na wniosek Zarządu Głównego otrzymała od Ministra Kultury i Sztuki RP, odznakę „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Medale, książki i kwiaty otrzymali także inni działacze „Rytmiki”.

FESTYN PZKO urządził 28.6. w Rychwałdzie zarząd MK razem z 8 – osobowym zespołem „Rychwałdzianie” i zaproszonym chórem mieszanym „Lutnia” z Lutyni Dolnej. Zespoły wzajemnie się dopełniają i współpracują. Okazja 50 – lecia PZKO i słoneczna pogoda zgromadziły licznych gości, w tym kilkunastoosobową rodzinę z Polski, potomków Weroniki i Jakuba Urbańczyków, pochodzących z Rychwałdu. Była także p. Janina Galocz, autorka książki „Rychwałd, moja wioska rodzinna”, mieszkająca od wielu lat w Koszalinie. Występujący „Rychwałdzianie” zaprezentowali się pod kierownictwem inż. Władysława Ruska, prezesa MK, „Lutnię” prowadził Alojzy Babiński. Koło w Rychwałdzie liczy aktualnie 110 członków.

Także miejscowe Kolo PZKO w Skrzeczoniurządziło w tym dniu Festyn Ogrodowy w obejściu swego Domu PZKO poświęcony 50 – leciu Związku. Wystąpiły dzieci

z PSP w Lutyni Dolnej, miejscowy chór mieszany „Hasło”, odznaczony w tym roku na Festiwalu odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, kierowany przez Władysława Ożóga, zespół muzyczny „Krater” pod kier. Zbigniewa Ożóga. Gościnnie wystąpili wędryńscy „Gimnastycy” zbierając zasłużone oklaski.

Także w Łąkach n.Olzą Miejskowe Koło PZKO urządziło festyn z okazji jubileuszu PZKO. Właśnie pezetkaowcy i ich imprezy są czynnikiem integrującym dawne łąckie polskie środowisko, rozproszone dzisiaj niemal po całym regionie w wyniku likwidacji wioski z powodu szkód górniczych. Dlatego w miejscowej „Gajówce”, w resztkowej zabudowie Łąk, spotkali się miejscowi z pozamiejscowymi, z których liczni pozostali członkami MK, by się zabawić i przypomnieć lata dawnej świetności.

„OLZA” NA WĘGRZECH – W dniach 27. – 30.6. zespół ZG PZKO występował w Budapeszcie i okolicznych miastach dla Polonii węgierskiej oraz na folklorystycznych festiwalach w miastach Tatabánya i Tata. Skorzystano z zaproszenia Samorządu Mniejszości Polskiej na Węgrzech, który obchodził swoje 50 – lecie. Występ podczas mszy św. w polskim kościele oraz godzinowy koncert w domu kultury na uroczystościach jubileuszowych, zachwyił polonusów, ich węgierskie rodziny i widownię, w której byli przedstawiciele mniejszości niemieckiej, austriackiej i słowackiej żyjących na Węgrzech. Były to ostatnie występy „Olzy” w tym półroczu. Zespół wystąpił 12 razy z tańcami towarzyskimi i 14 razy z folklorem.

LIPIEC

MOKRE „WIANKI” – Tradycyjną imprezę gródeckiego MK PZKO, która miała miejsce 5.7. poniekąd skomplikowała niespodziewana zmiana pogody. Przygotowane w romantycznej scenerii Bełku miejsce na przyjęcie „wiankowych” gości musiano w pośpiechu ewakuować do pobliskiego Domu PZKO przed nasilającą się ulewą i wezbranymi wodami Olzy. Gości pogoda nie odstraszyła. Przygotowanych (przez żonę prezesa K. Pilcha) wianków wprowadzić nie można było puszczać po Olzie, rusalki nie mogły tańczyć wokół świętojańskich ogni, ale w lokalach Domu PZKO bawiono się znakomicie przy muzyce braci D.J. Bartnickich i wybornych specjalach kuchni, przygotowanych przez Klub Kobiet.

APEL DO CZŁONKÓW PZKO i zarządów Miejskowych Kół wystosowali prezes ZG i dyrektor Biura w związku z klęską powodzi, jaka nawiedziła nasz region w pierwszych dniach lipca w rejonie Bogumina i okolicy. Rodziny członków naszych Kół w Pudłowie, Szonychlu i Boguminie znalazły się w trudnej sytuacji. W Banku Komercyjnym założono w tym celu konto. Apel spotkał się z pozytywną reakcją Kół i członków PZKO.

PIŁKARZE PZKO „ZAOLZIE” brali udział w polonijnych mistrzostwach świata w Stalowej Woli, które trwały od 12. – 19.7. W sportowych zmaganiach brało udział 8 drużyn. Piłkarzom z Zaolzia nie udało się obronić wicemistrzowskiego tytułu z r. 1994. Ostatecznie zajęli 6. miejsce. Kapitanem i jednocześnie trenerem drużyny był Stanisław Kluz, kierownikiem całej zaolziańskiej ekipy, inż. Tadeusz Bizoń. Nasza drużyna skarżyła się na pewne mankamenty regulaminowe i organizacyjne. Poziom gry drużyn oceniono jako wysoki. W niektórych drużynach polnijnych z Zachodu grało wielu byłych reprezentantów polskiej ligi. Na przyszłe mistrzostwa trzeba naszą drużynę odmłodzić i zapewnić poprzez częstsze wspólne treningi lepsze zgranie zespołu.

WYSTAWA „PEJZAŻE” Oskara Pawlusa, naszego czołowego artysty malarza, była otwarta w Zamku Sułkowskich w Bielsku – Białej 8.7. Obejmowała 100 prac artysty, wśród których dominowały pejzaże, a w nich beskidzki. O. Pawlas jest od 1961 r. członkiem SLA przy ZG PZKO a od tego roku przewodniczącym Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG. Brał udział w wielu plenerach, w wystawach zbiorowych i indywidualnych. Jako ilustrator współpracował z „Jutrzenką”, „Zwrotem”, wydawnictwem „Profil”. W tym roku na Festiwalu PZKO otrzymał medal „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, wręczony mu przez ministra kultury i sztuki RP Zdzisława Podkańskiego.

„HUTNIK” – chór mieszany z Trzyńca, jako jedyny ze Zrzeszenia Śpiewaczo – Muzycznego, reprezentował Zaolzie w Koszalinie na Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych. Festiwal odbył się w dniach 16. – 27.7. z udziałem ok. 800 śpiewaków i dzieci z zespołów uczestniczących w warsztatach artystycznych. Imprezę zakończył koncert galowy, na którym zaprezentował się z dużym powodzeniem nasz „Hutnik”.

„PIAST” ZMIENIŁ WŁAŚCICIELA - taka informacja ukazała się w „Głosie Ludu” 31.7. na pierwszej stronie. Z informacji, której udzielił dyrektor Biura ZG Bohdan Suchanek wynika, że tak jest rzeczywiście, ale jest to okres przejściowy. Sytuacja powstała z pilnej potrzeby środków finansowych na rekonstrukcję Piasta. W tym celu zarządca hotelu SA Dom Polski z Ostrawy zawarł z TSL (Těšínská Leasingová společnost) w listopadzie 1996 r. umowę, na podstawie której Dom Polski s.a. pożyczył od TSL 11 milionów Kcz. na rekonstrukcję. Gwarancją zwrotu pieniędzy do 31.5.1997 był hotel Piast, na co zgodzili się przedstawiciele PZKO prezes Jerzy Czap i dyrektor Biura ZG Bohdan Suchanek, podpisując umowę gwarancyjną. Niestety, Spółka Akcyjna Dom Polski, której prezesem jest inż. Józef Toboła i który był inicjatorem transakcji, nie zwróciła pożyczki w ustalonym terminie. Od połowy lipca, na podstawie zapisu w rejestrze Urzędu Katastralnego właścicielem Piasta jest TSL. Według zapewnienia przedstawicieli SA Dom Polski prezesa Józefa Toboły i dyrektora ekonomicznego Piotra Sztuły, w najbliższym czasie, najpóźniej do połowy sierpnia b.r. pożyczka zostanie zwócona a Piast powróci do pierwotnego właściciela, do PZKO. Wiadomość zbulwersowała polskie zaolziańskie środowisko i wywołała reakcję Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie, która zażądała wyjaśnień.

SIERPIEŃ

POD POMNIKIEM OFIAR z 6 sierpnia 1944 w Żywocicach zgromadziło się 2.8. ponad 200 uczestników uroczystości wspomnieniowej, by uczcić pamięć pomordowanych przez hitlerowców 36 mieszkańców Żywocic i okolicznych miejscowości. Organizatorem m.in. jest również Zarząd Główny PZKO. Obecni byli przedstawiciele okolicznych Miejscowych Kół, połączone chóry: ChNP, „Hasło” i „Hejnał – Echo” wykonały uroczyste pieśni, złożono kwiaty. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP, Związku Bojowników o Wolność, organizacji kombatanckich RC i z Polski, posłowie ČSSD i KSČM, ZG PZKO, przedstawiciele władz Hawierzowa, kościołów ewangelickiego i katolickiego z biskupem Franciszkiem Lobkowiczem. Jak zawsze byli obecni członkowie rodzin pomordowanych.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO, które odbyło się 5.8. było w całości poświęcone sytuacji zaistniałej wokół aktualnych praw własnościowych hotelu „Piaś”. Na początku prezes J. Czap wyjaśniał jak do tego doszło. Przekonany uprzednio przez przedstawicieli zarządu SA Dom Polski inż. Józefa Tobałę (prezesa) i inż. Piotra Sztulę (dyrektora ekonomicznego), zgodził się uczestniczyć w transakcji, która miała zapewnić środki finansowe na rekonstrukcję hotelu Piaś, w celu podniesienia jego standardu. Umowa podpisana zTSL okazała się dla prezesa ZG i dyrektora Biura pułapką, bowiem SA Dom Polski pieniędzy nie zwrócił wierzycielowi w ustalonym terminie a gwarancji dla PZKO widocznie nie jest w stanie zrealizować (weksel, lub przepisanie Domu Polskiego). Uchybieniem prezesa i dyrektora jest fakt nie poinformowania o transakcji zaraz na początku członków Zarządu Głównego. Józef Tobała po raz kolejny (przodem na Konwencji) przedstawił sytuację ekonomiczną Piasta i planów jego unowocześnienia, powołując się na wstępne umowy z kontrahentami z Polski, transakcje handlowe i bliżej nieokreślone transakcje bankowe. Zapewnił, że pożyczkę SA Dom Polski zwróci do 15 sierpnia b.r. Po tych informacjach i oświadczeniach wywiązała się dyskusja, która nie wносиła rozwiązań. Zobowiązanie zwrotu jawiło się jako stuprocentowe.

50. GOROLSKI ŚWIĘTO – jubileuszowe, miało miejsce 9.i 10 sierpnia w Jabłonkowie. W ciągu obydwu dni w Lasku Miejskim bawiło się ok. 20 tys. gości nie tylko z całego regionu zaolziańskiego, ale także z innych miejscowości Czech, Słowacji i Polski. Różnorodny program i imprezy towarzyszące rozpoczęły się już w sobotę rano sportowo – turystycznie : w biegu „o dzbanek mleka” wystawiali w kilku kategoriach biegacze, a w tym samym czasie wyruszyli na górskie trasy turyści, by wczesnym popołudniem dojść do mety w Lasku Miejskim. W Domu Działkowca otwarto wystawę p.n. „Z historii Gorolskich Świąt”, w Domu PZKO odbyło się zaraz po tym, sympozjum poświęcone zaolziańskiej literaturze. Wzięli w nim udział wybitni literaturoznawcy z wyższych uczelni z Polski i Czech. Wieczorem miała miejsce świątoborolska „Kawiarenka pod Pegazem”, gdzie zaprezentowali się nasi rodzimi literaci. Ich twórczość prezentowali także aktorzy Teatru w Czeskim Cieszynie Karol Suszka i Jaroslav Kohut. W „Kawiarence” udział wzięli przedstawiciele naszych środowisk twórczych, jak również przedstawiciele z Ostrawy, Opola, Katowic, Cieszyna. Gościem był ambasador Marek Pernal, konsulowie, przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Sztuki z Warszawy, przedstawiciele zaolziańskich organizacji. Tymczasem w Lasku Miejskim bawiło się ponad 7 tysięcy młodzieży pod dyktando trzech młodzieżowych kapel. W popołudniowym programie zespołów folklorystycznych na scenie w Lasku przedstawiły się : „Górole”-zespół regionalny z Mostów k. Jabłonkowa, słowacki „Drevar” z Krasna nad Kysucą, „Warmia”-folklorystyczny zespół z Olsztyna, „Kłomnickie Płomyczki” dziecięcy zespół, również z Polski i „Śląsk” z prof. Stanisławem Hadyną. W niedzielę, od godz. 10.na Rynku Mariańskim koncertowały orkiestry dęte z Jabłonkowa i z Gorażdze (Polska). O godz. 12.00 od gospody „U Mrózka” wyruszył wielobarwny korowód zespołów, uczestników na czele z gośćmi honorowymi, a na końcu z wozami alegorycznymi, który zakończył się w Lasku Miejskim przed sceną, gdzie uczestników witał Władysław Młynek, długoletni kierownik artystyczny Gorolskich Świąt. Przemówienie inauguracyjne 50. Gorolskie Święto, wygłosił prezes jabłonkowskiego Miejskowego Koła PZKO Jan Ryłko. Następnie prezes ZG uhonorował odznaczeniami związkowymi jabłonkowski Klub Seniora i kilku działaczy, którzy wyróżnili się przy organizacji Gorolskich Świąt. Przemówienia wygłosili także dyrektor A. Sulitka z Sekretariatu Rządu RC, A.Mickiewicz, dyrektor gabinetu w Urzędzie Rady Ministrów w Warszawie a także bp.

diecezji ostrawskiej F. Lobkowicz. Potem już prezentowały swoje artystyczne umiejętności zespoły. Zagaiły połączone chóry: „Gorol”, „Melodia” i „Przełęcz”, następowały samodzielnie „Gorol” i po nim „Nowina” z PSP w Jabłonkowie. Następnie w bloku zespołów cieszyńskich podziwiano „Olzę”- ZPiT Zarządu Głównego, „Góroli” z Mostów, „Łączkę” i „Bystrzycę” z Bystrzycy, zespoły z Polski: „Kłomnickie Płomyczki”, „Koniaków”, „Istebna”, „Jaworzynka” i „Wisła”. Końcowy, niemal trzygodzinowy koncert wypełnili goście specjalni GŚ: „Vsacan” z Vsetina (Moraw), „Aires de Pagesia”- Sant Joan z Majorki (Hiszpania) i , najczęściej oczekiwany - „Śląsk”. Konferansjerami popołudnia byli Władysław Młynek i Tadeusz Filipczyk na zmianę z młodymi (ich dziećmi), Haliną Młynkową i Marcinem Filipczykiem. Gorolski Święto było końcowym akcentem Tygodnia Kultury Beskidzkiej. O randze i znaczeniu GŚ świadczy także obecność wielu znakomitych gości oficjalnych, szczególnie z Polski. Gorolskie Święto kojarzy się ze znakomitymi potrawami – specjałami śląskiej kuchni, świetnymi trunkami. Główna to zasługa Klubów Kobiet i dziesiątków zaangażowanych członkiń Miejscowych Kół z Jabłonkowa i okolicy, które przygotowały i obsługiwały stoiska z wyżywieniem dla tysięcy uczestników GŚ w ciągu dwóch dni. Wiele z tych pań robi to już kilkadziesiąt lat. One to tworzą podstawę sukcesów Gorolskich Świąt. Dużym zainteresowaniem podczas GŚ cieszyło się bogato zaopatrzone stoisko z książkami, gdzie gospodarzami byli państwo Danuta i Zenon Wirthowie z Cz. Cieszyna, oraz stoisko Klubu Twórców Ludowych na czele z Antonim Szpyrcem.

Poza Jabłonkowem odnotować trzeba też tradycyjną obecność zaolziańskich zespołów PZKO na estradach Tygodnia Kultury Beskidzkiej, oraz w Dniu Zaolzia, z okazji 60. urodzin prof. Daniela K. Kadłubca, w wiślańskim Muzeum Beskidzkim – sympozjum na temat jego działalności naukowej poświęconej kulturze Śląska Cieszyńskiego.

W SPRAWIE POŻYCZKI – Termin zwrotu do 15.8. zaciągniętej przez SA Dom Polski pożyczki nie został dotrzymany. Ma to nastąpić w najbliższych dwu tygodniach – informował prezes SA J. Toboła.

„SKOTNICZKA” – zespół folklorystyczny Miejscowego Koła PZKO w Orłowej – Lutyni przebywał w dniach 10 – 16.8. na IV Międzynarodowym Festiwalu Folkloru w Zielonej Górze. Zespół został zgłoszony przez Zarząd Główny, ale do udziału zakwalifikowali go organizatorzy na podstawie nadesłanych materiałów – videokaset z nagraniami i informacji o działalności. Zespół „Skotniczka” zrzesza aktualnie 27 dzieci w wieku od 7 do 15 lat, prezentuje folklor z okolic Bogumina, Orłowej, Karwiny. Starsze dziewczęta i chłopcy tańczą także w „Skotnicy” tworząc 6 par. Zespoły od założenia prowadzi p. Odonia Charvatowa, a towarzyszy im 5 – osobowa kapela ludowa pod kierownictwem inż. Józefa Lugscha. W Zielonej Górze, wśród 17 uczestników z całego świata nasze zespoły zaprezentowały się bardzo dobrze zbierając wiele pochwał. Nawiązano serdeczne przyjaźnie z innymi zespołami. Rada Artystyczna Festiwalu przyznała „Skotniczce” nagrodę za „pielęgnowanie, ochronę i popularyzowanie polskości”.

30. DOŻYNKI ŚLĄSKIE – zorganizowało w niedzielę, 24.8. w obejściu swojego Domu PZKO, Miejscowe Koło w Gutach. Piękna pogoda w tym dniu przyciągnęła wielu gości nie tylko z najbliższej okolicy, ale także z bardziej odległych miejscowości Zaolzia i z Polski. W roli gazdów jubileuszowych dożynek wystąpili prezes ZG PZKO Jerzy Czap z małżonką. Przygotowania organizacyjne i kulinarne trwały kilka dni a brało w nich udział ok. 50 członków i sympatyków MK, kóre prowadzi Jan Kantor.

Szczególony ciężar spoczywał na barkach pań z Klubu Kobiet. Wszystko jednak było znakomicie przygotowane dla ponad 800 przybyłych gości. Korowód dożynkowy z kolosą na czele, powożoną przez p. Koterłę wiozącą gazdów, przyprawdzili zespół „Suszanie” z Suchej Górnej i kapela „Wałasi” z Istebnej. Obrządek dożynkowy wykonali „Suszanie”, przekazując gospodarzom dożynkowy wieniec i bochen chleba, upieczony z pierwszego zboża..Do nich dołączył zespół regionalny „Familijo” ze Skrzyszowa (z Polski) . Te zespoły występowały później w programie artystycznym. Dołączyli do nich ze swymi mistrzowskimi pokazami „Gimnastycy” z Wędryni. Wśród gości honorowych był konsul Piotr Szwarz, prof. D. Kadłubiec, prezesi okolicznych Kół PZKO, przedstawiciele ZG, środowisk artystycznych, animatorzy życia kulturalnego. Po występach zespołów do ogólnej zabawy i tańców grała orkiestra dęta „Májovák” z Karwiny. Bawiono się do późnych godzin wieczornych. Była to bardzo udana impreza, która przyniosła dla MK w Gutach znaczący zastrzyk finansowy.

M K PZKO SOWINIEC – obchodziło 16.8. jubileusz 50 – lecia swej działalności. Od wielu już lat większość członków Koła mieszka poza Sowińcem, ale kilkakrotnie w ciągu roku spotyka się w miejscu, gdzie się urodzili, chodzili do szkoły, w budynku dawnego przedszkola. Karwińskiej dzielnicy Sowiniec od dawna już nie ma z powodu szkód górniczych, ale Miejscowe Koło istnieje. Długoletnim prezesem jest Edward Krochmalny. Z powodu choroby nie był obecny a spotkanie zagał i prowadził sekretarz Eugenisz Matuszyński. Z okazji jubileuszu urządzono wystawę fotografii o starej Karwinie. W programie wokalno – muzycznym wystąpiła orkiestra J. Nogola z Olbrachcic. Koło liczy aktualnie 60 członków. Na jubileuszowym festynie zgromadziło się ponad 70 uczestników.

„BIESIADA PIEŚNI ZAOLZIAŃSKIEJ” – odbyła się 24.8. w Tarnowskich Górach z udziałem 4 PZKO- wskich chórów: „Hejnału – Echo” z dyr. J. Foltynem i „Kaliny” z dyr. O. Winklerem – oba z Karwiny, „Gorolem” z dyr. B. Stonawskim z Jabłonkowa i „Zaolziem” z Orłowej – Lutyni z dyrygentką Urszulą Odstrčil. Zrzeszenie Śpiewaczo – Muzyczne reprezentował jego wiceprezes J. Wierzgoń. Imprezę zorganizował Śląski Oddział Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Katowicach i Wydział Kultury Miejskiego Urzędu w Tarnowskich Górach. Wzięły w niej również chóry PZChiO.

STATUT PZKO – został wydrukowany w „Głosie Ludu” 28.8. W ten sposób Zarząd Główny zaprosił do ogólnozwiązkowej dyskusji nad jego treścią do końca września. Poprawiony Statut będzie przedstawiony pod uchwałę delegatom XVIII Zjazdu PZKO 25 października.

DOŻYNKI NAD TYRKĄ - w Oldrzychowicach, pomimo deszczowej pogody 30.8. zgromadziły liczne grono uczestników. Obrzęd dożynkowy w wykonaniu miejscowego zespołu PZKO „Oldrzychowice” pod kierunkiem Anieli Grycz odbył się jeszcze na dworze pod zachmurzonym niebem, ale później trzeba się było schronić pod dach Domu PZKO. Występy małych i dawniejszych członków zespołu wzruszyły widzów, którzy dalej kontynuowali zabawę wewnątrz budynku. Obecność licznych gości była dla organizatorów satysfakcją, że włożony trud w przygotowanie imprezy nie poszedł na marne.

WRZESIEŃ

„BABSKI FESTYN” – zorganizowały 6.9. Sekcja Kobiet ZG PZKO i Miejscowe Koło w Bystrzycy w Domu i parku PZKO. Bystrzycka uroczystość rozpoczęła się przed południem otwarciem wystawy fotografii i rzeźb Karola Kalety, bystrzyczanina, członka Klubu Twórców Ludowych, oraz wystawy robót ręcznych członkiń Klubu Kobiet MK PZKO z Bystrzycy. Dzięki pozyskaniu bogatego sponsora, firmy Zellmer, odbył się również pokaz produktów – urządzeń, wyposażenia do kuchni – tej firmy, co dla pań stanowiło ciekawą atrakcję. Organizatorzy natomiast otrzymali cenne nagrody do loterii. Poza tym wykwalifikowany kucharz Józef Sikora zaprezentował paniom wyrób jarzynowych sałatek, których smak można było oceniać poprzez degustację. Bogaty bufet przygotowały panie z miejscowego Klubu Kobiet. Oprócz stałych gości z ZG i z terenu, obecni byli państwo Jadwiga i Władysław Oszeldowie z Cieszyna i, jako niespodzianka, Klub Wesołych Emerytek ze Skoczowa. W konkursie na przetwory owocowe bezapelacyjnie zwyciężyła pani Anna Słowikowa z Orłowej – Poręby, a w przetworach jarzynowych jednogłośnie zwyciężył Janusz Ciesielski z Trzyńca. Program artystyczny pięknego popołudnia wykonały zespoły „Łączka” i „Bystrzyca” z Bystrzycy i mosteccy „Górole”. Muzykę dyskotekową dla młodych przygotował Leszek Sajdok. Była to ciekawa i udana impreza.

KOLEJNE DOŻYNKI – w Błędowicach, zorganizowało 6.9. Miejscowe Koło w ogrodzie przy Domu PZKO. Rolę gospodarzy pełnili państwo Ursula i Bohdan Suchankowie (dyrektor Biura ZG). Obrzęd dożynkowy wykonał ZPiT „Olza”, w roli przodowników wystąpili Alicja Klimsza i Roman Kotula, tancerze „Olzy”. W programie artystycznym obok „Olzy” wystąpił popularny gawędziarz „Filip”- Tadeusz Filipczyk z jabłonkowskiego chóru męskiego „Gorol” i dzieci z błędowickiej PSP. Przygrywała także orkiestra dęta „Cierliczanka”. Tradycyjnie bogaty bufet był, jak zwykle, dziełem pań z Klubu Kobiet. Była też atrakcyjna loteria.

SKROMNA EKIPA sportowa (6 osób), reprezentująca PZKO i Zaolzie, wzięła udział w Światowych Igrzyskach Polonijnych w Lublinie w dniach od 31.8. – 6.9. Nasi zawodnicy spisali się znakomicie zdobywając 6 złotych, 1 srebrny i 4 brązowe medale. Po powrocie sportowcy zostali zaproszeni do Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, gdzie podejmowali ich konsulowie na czele z Generalnym, Bernardem Błaszczkiem, którzy wysoko ocenili reprezentację Zaolzia, którą tworzyli: Jan Cymorek w tenisie, Marcela Godzik, Tadeusz Smugała i Andrzej Przeczek w lekkiej atletyce oraz Ernest Gibiec i Andrzej Turoń w szachach. Organizatorem wyjazdu była Sekcja Sportu i Turystyki ZG PZKO.

65.ROCZNICA CIERLICKIEJ TRAGEDII – katastrofy lotniczej 11 września 1932 na cierlickim wzgórzu, gdzie zginęli polscy lotnicy Franciszek Żwirko i Stanisław Wigura ściągnęła 14.9. na Miejsce Pamięci i do Domu Polskiego tłumy uczestników, chcących uczcić pamięć bohaterów przestworzy. Trudno by było wymienić wszystkie delegacje z Polski, ale z pewnością wszystkie organizacje związane z lotnictwem i formacje lotnictwa były tutaj reprezentowane. Uroczystości poprzedziła msza św. w kościele pw. św. Wawrzyńca. Pod Pomnikiem Lotników stały się liczne osobistości i delegacje z obu brzegów Olzy. Harcerze zaciągnęli wartę honorową. Złożono wieńce i kwiaty. Imprezę kontynuowano w podwojach i obejściu Domu im.Żwirki i Wigury, który przed trzema laty wybudowano i gdzie oprócz stałej ekspozycji lotniczej instalowano wystawę okolicznościową. Głównym organizatorem uroczystości było Miejscowe Koło

PZKO wspomagane przez organizacje kombatanckie z Polski. Duży udział w imprezie miały okoliczne Koła PZKO i zaolziańskie organizacje. Wśród wielu gości oficjalnych byli przedstawiciele polskiej ambasady w Pradze i Konsulatu Generalnego w Ostrawie.

ZEBRANIE ZG PZKO – odbyło się 23.9. Tematem była kontrola uchwał z nadzwyczajnego zebrania 5.8. b.r., przygotowania do Uroczystego Konwentu Prezesów oraz przygotowania Zjazdu i odznaczenia związkowe.

Uchwała z zebrania, pomimo zapewnień przedstawicieli Domu Polskiego, nie została spełniona. Dom Polski a.s. nie zwrócił wierzycielowi – TLS zaciągniętej pożyczki na Piasta. Ze strony PZKO zostały poczynione tylko wstępne kroki w celu uruchomienia weksla gwarancyjnego, co prezes ZG i dyrektor Biura tłumaczyli ciągłym przesuwaniem przez Zarząd s.a. Dom Polski terminu wyrównania długu sugerując, że ma na to pieniądze, a przez to uniemożliwiając realizację weksla. Spotkało się to w dyskusji członków ZG z ostrą trytyką. Na podstawie podjętej uchwały 1 – 8/97 Zarząd Główny wystosuje list do SA Dom Polski pismo w celu zawarcia umowy między nimi o gwarancji zaciągniętej pożyczki przez Dom Polski nieruchomościami Domu Polskiego i uwolnienia gwarancji pożyczki nieruchomością hotelu Piast. Termin 24.9. b.r. Dyrektora Biura zobowiązano (uchwała 2 – 8/97) do zaproszenia prawnika do prawnej konsultacji, w wypadku braku porozumienia z Zarządem Domu Polskiego podjąć kroki na drodze sądowej w terminie do 30.9.b.r. W dalszej części zebrania członkowie ZG przyjęli informację prezesa dotyczącą programu Uroczystego Konwentu w dniu 4.10. w Teatrze w Czeskim Cieszynie, następnie informacje o działalności przedzjazdowych komisji programowej i organizacyjnej.

W uchwale 4 – 8/97 ZG zaakceptował odznaczenia z okazji 50 – lecia PZKO. Z pośród licznie odznaczonych wymieniamy tutaj Wpisy do Złotej Księgi – najwyższe odznaczenie związkowe: Henryk Szmeja, Józef Wolf i Anna Muszańska z MK PZKO w Boguminie, Andrzej Kubisz z MK w Gnojniku, Leopold Morawiec z MK w Ligocie, Eryk Czerny, Anna Mech i Władysław Orszulik z MK PZKO w Rychwałdzie.

10 – LECIE DOMU PZKO wraz z 50 – leciem Związku obchodzili 27.9. pezetkaowcy z podgórskiej wioski Milików – Pasiaki. Miejscowe Koło liczy około 140 członków, jego prezesem jest Władysław Drong, członek ZG. Jego ojciec, także Władysław, był jednym z inicjatorów i głównym budowniczym tego ośrodka miejscowej kultury, który stale tętni życiem. Koło współpracuje z pobliską polską szkołą w Koszarzyskach, organizuje tutaj swoje zgrupowania artystyczne zespół „Bystrzyca” i korzystają z niego również harcerze z Polski. W tym dniu spotkali się okoliczni mieszkańcy, by w rocznicowej atmosferze obejrzeć występy dzieci i regionalnego zespołu „Górole” z Mostów k. Jabłonkowa. ZG reprezentowała wiceprezes inż. Halina Gawlas.

W GNOJNIKU RÓWNIEŻ w tym dniu obchodzono podwójny jubileusz: 10 – lecia otwarcia Domu PZKO im. Jana Kubisza i 50 – lecia PZKO. Miejscowe Koło, którego prezesem jest Jan Buława współpracuje z miejscową PSP tworząc wspólnie ośrodek polskości w Gnojniku i jego bliskiej okolicy. Na uroczystości wystąpiły dzieci z gnojnickiej PSP, chór mieszany „Godulan” dyrygowany przez Władysława Cieślara oraz solistki zespołu „Suszanie”, laureatki tegorocznej edycji Śląskiego Śpiewania w Katowicach. Władysław Młynek, jako przedstawiciel Zarządu Głównego PZKO, wręczył zasłużonym społecznikom pezetkaowskie odznaczenia.

„OLZA” W HANOWERZE – ZPiT „Olza” ZG PZKO w dniach 26 – 28 września uczestniczył w II Festiwalu Polonijnych Zespołów Tanecznych i Śpiewaczych „Polen

unter uns” . „Olzianie”, których do Niemiec wyjechało 36 osób, oprócz występu w uroczystości inauguracyjnej, dali dwa koncerty: w sobotę 27.9. w ramach przeglądu festiwalowego przedstawili tańce mieszczan cieszyńskich i tańce czeskie. W niedzielę wystąpili w koncercie galowym. Wszystkie występy naszego zespołu spotkały się z dużym aplauzem. Zadowolony z wyjazdu był też kierownik artystyczny „Olzy” Otto Jaworek, zespół bowiem nawiązał nowe znajomości i przyjaźnie.

ZEBRANIE ZG PZKO – odbyło się 30.9. a jego program obejmował aktualne sprawy hotelu Piast i ekonomiczne Biura ZG. Podczas wstępnej kontroli realizacji uchwał z ostatniego zebrania w dniu 23.9. stwierdzono, że uchwały 1 i 2 – 8/97 zostały spełnione. Podjęto kroki w celu realizacji weksla, który s.a. Dom Polski wystawił jako gwarancję na rzecz PZKO. Przeprowadzona prawna konsultacja w adwokackim biurze Michna w Ostrawie wykazała jego ważność. Dalsza dyskusja do tego tematu dotyczyła zamieszczenia w „Głosie Ludu” stanowiska Zarządu Głównego w sprawie Piasta, opracowanego przez wiceprezesa ZG inż. Halinę Gawlas. ZG uchwałami 1,2 – 9/97 zobowiązał dyrektora Biura do realizacji w trybie przyspieszonym omawianego weksla i zamieszczenia w GL stanowiska ZG PZKO.

Dyrektor Biura ZG następnie przedstawił informacje ekonomiczne dotyczące działalności Biura ZG: o finansowym zamknięciu roku 1996, o przeprowadzonej inwentaryzacji, o złożeniu deklaracji podatkowej w Urzędzie Finansowym, o kosztach Festiwalu PZKO, których suma ogólna wyniosła 435 tys. Kcz., o kosztach transportu i utrzymania samochodów Biura PZKO w r. 1996 (68,4 tys. Kcz.), o wniosku o dotację na rok 1998 do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. W kwestii inwentaryzacji głos zabrał przewodniczący Komisji Rewizyjnej ZG Władysław Orszulik, który stwierdził, że aktualna inwentaryzacja tak dogłębna, została przeprowadzona po trzech latach i po przeprowadzeniu proponowanych odpisów powinna stać się podstawą gospodarowania w oparciu o stan faktyczny majątku ZG. Informacje te zostały przyjęte przez ZG uchwałą 3 – 9/97.

ZG zaakceptował najwyższe odznaczenie związkowe: Wpis do Złotej Księgi PZKO następującym członkom: Edward Rychlik z MK PZKO w Suchoj Górnej, Stanisław Kondziołka z MK PZKO Karwina Frysztat. Na zakończenie wydelegowano członków ZG na ważne imprezy.

PAŹDZIERNIK

UROCZYSTY KONWENT PREZESÓW z okazji 50 – lecia PZKO odbył się 4.10. w Teatrze w Czeskim Cieszynie. Wzięli w nim udział prezesi i wydelegowani przedstawiciele Miejscowych Kół, żyjący założyciele Związku, zasłużeni działacze, kierownicy zespołów, chórów, sekcji i klubów. Obecni byli konsulowie z Ostrawy, generalny Bernard Błaszczuk i Piotr Szwarc, prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej Mariusz Makowski, nestor dziennikarzy Władysław Oszelda, przedstawiciele zaolziańskich organizacji. Po otwierającym uroczystość przemówieniu prezesa ZG nastąpił akt wpisu do Złotej Księgi PZKO ponad 30 zasłużonych działaczy PZKO z całego Zaolzia. Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej przyznany przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego otrzymali z rąk konsula generalnego Karol Daniel Kadłubiec, Władysław Młynek i Stanisław Zahradnik. Konsulowie Błaszczuk i Szwarc udekorowali następnie wysokimi odznaczeniami państwowymi RP: 9 pedagogów Medalem Komisji Edukacji Narodowej, 9 działaczy w kulturze odznaczeniem Ministerstwa Kultury i Sztuki – Zasłużony dla Kultury Polskiej. W

imieniu odznaczonych przemawiał prof. K.D. Kadłubiec. Uroczysty Konwent Prezesów urozmaicili swymi występami ZPiT „Olza” oraz zaolziańscy uczestnicy przeglądu „Śląskie Śpiewanie”.

WYSTAWA WE FRYSZTACIE - „50 lat rzetelnej pracy frysztackiego Koła” miała miejsce w Domu PZKO w dniach 4. i 5. 10. Głównym organizatorem był miejscowy Klub Kobiet. Retrospektywne spojrzenie na historię 50 lat od założenia Związku i MK pokazało niezliczone szeregi działaczy i ich ogromny wysiłek w pracy społecznej i narodowej, w prowadzeniu zespołów, chórów, klubów, budowie Domu PZKO. Dopiero po latach można ocenić to, co na codzień dla wielu wydaje się oczywiste. Na uroczystości otwarcia zaśpiewał chór męski „Hejnał – Echo”, ze swym dyrygentem z 30 –letnim stażem, inż. Józefem Foltynem i obejmującą to stanowisko Jadwigą Karolczyk. Uświetnił program zagajenia także chór żeński „Kalina” z dyrygentem Otokarem Winklerem. Był obecny wiceburmistrz Karwiny Zdeněk Vajtr. W obecności prezesa ZG do Złotej Księgi PZKO zostali wpisani zasłużeni członkowie Koła: Ewa Zolich, Elżbieta Mencner, Urszula Bogocz, Józef Foltyn i Stanisław Kondziołka. Wystawa obejmowała nie tylko materiały dokumentacyjne, ale także prace Klubu Kobiet –te dawniejsze i aktualne. MK PZKO we Frysztacie liczy aktualnie ok. 700 członków, prezesem jest Helena Wierzoń.

W DOMU PZKO W Jabłonkowie była eksponowana w dniach 26.9 – 5.10. wystawa fotografii i rzeźb w drewnie artysty ludowego Karola Kalety z Bystrzycy. Nestor naszych twórców ludowych (91 lat), od kilkunastu lat zajmuje się płaskorzeźbą w drewnie. W czasach swej młodości i wieku średniego był wybitnym fotografikiem, posiadał swój warsztat fotograficzny w Bystrzycy, w okresie powojennym upaństwowiony. Z dawnych czasów pozostały zdjęcia podbeskidzkiej części Zaolzia, jakiej już nie znamy – z okresu międzywojennego. Na wernisażu wystawy p.t. „Śląsk-moja ziemia rodzinna” wystąpił „Gorol”, było obecnych wielu członków MK PZKO i obradujący w tym dniu członkowie przedstawicielstwa miejskiego. Wystawa cieszyła się i w dalszych dniach dużym zainteresowaniem, zwiedzili ją też członkowie Komitetu Organizacyjnego „Tygodnia Kultury Beskidzkiej”.

„BARWY ŚLĄSKA” – wystawa obrazów Tadeusza Wratnego została otwarta 3.10. w Bibliotece Regionalnej w Karwinie Frysztacie. Artysta, z pochodzenia orłowianin, od ponad 20 lat mieszkający w Karwinie, przedstawił w pomieszczeniach biblioteki 50 obrazów i 30 rysunków, przeważnie plon pracy ostatnich miesięcy. Ekspozycja była uzupełniona fotografiami, bowiem tą dziedziną T. Wratny także się zajmował. Otwarcia wystawy dokonała kierowniczka Oddziału Literatury Polskiej frysztackiej biblioteki, Helena Legowicz. Krótki program artystyczny wykonały Alicja Herman i Helena Lugsch przy akompaniamencie Bronisława Bednarza. O twórczości Tadeusza Wratnego opowiedział Władysław Owczarzy, autor opracowania graficznego i tekstów do wydanego przez Bibliotekę Regionalną katalogu artysty.

BIEGI NA PRZEŁAJ – XXI Mistrzostwa PZKO w biegach na przełaj zorganizowało 5.10. mistrzowickie Koło PZKO przy współpracy Sekcji Sportu i Turystyki Zarządu Głównego. Wzięła w nich udział rekordowa liczba uczestników – 82. Najliczniejszą reprezentację wystawiła PSP z Bystrzycy. W klasyfikacji otwartej zwyciężyła Łomna Dolna, zdobywając puchar po raz trzeci i na własność. W klasyfikacji PSP wygrała Bystrzyca przed Cz. Cieszyńnem. Drobne nagrody rzeczowe ufundował tradycyjnie dr Eugeniusz Delong, nagrody książkowe i dyplomy SSiT ZG PZKO.

GUSTAW FIERLA – plastyk, pedagog, folklorysta, który w ubiegłym roku miał setną rocznicę urodzin, doczekał się w tym roku skromnego, niestety, katalogu, zaś wystawę prac artysty, jednego z najznamienitszych na Zaolziu, otwarto 8.10. w Polakim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Zasłużyli się o to głównie plastycy ze Stowarzyszenia Artystów Plastyków przy ZG PZKO, w szczególności państwo Lidia i Oskar Pawlasowie. Wystawione obrazy pochodzą ze zbiorów prywatnych. Na wernisaż przybyło liczne grono naszych plastyków, miłośnicy sztuki, jak też jego uczniowie i członkowie rodziny zmarłego w 1981r. Gustawa Fierli. O sztuce i osobowości artysty mówili Władysław Kubień, profesor gościnnego gimnazjum i Oskar Pawlas, prezes SAP.

WYKOPKI – tradycyjna impreza górnosuskiego Miejscowego Koła PZKO odbyła się 11.10. i była dodatkowo wzbogacona udziałem gości z II Spotkania Słowiańskich Mniejszości, które w tych dniach obradowało na Zaolziu. Sala Domu Robotniczego była wypełniona po brzegi. Wspaniałą atmosferę i zabawę zapewniali mosteccy „Górole” oraz zespół taneczny „Suszenie” i jego kapela. W programie wystąpili też uczniowie miejscowej polskiej szkoły. Smaczny bufet łącznie z plackami ziemniaczanymi przygotował Klub Kobiet. Goście byli bardzo zadowoleni i nie szczędzili pochwał dla organizatorów.

WŁASNY DOM – Po kilkuletnich staraniach, budynek dawnej polskiej szkoły w Orłowej Porębie, majątek przedwojennej Macierzy Szkolnej, stał się w tych dniach własnością Miejscowego Koła PZKO. Stało się tak na podstawie aktu darowizny, którym Urząd Miejski w Orłowej przekazał budynek w posiadanie Miejscowemu Kołu. W tej dodatkowo radosnej atmosferze Koło z Poręby obchodziło 50 – lecie Związku i swego założenia. W dniach 11.i12.10., w ramach obchodów urządzono wystawę potraw z jarzyn. Było z czego wybierać, bo zaprezentowano 136 eksponatów. Naczelnym pomysłodawcą i kuchmistrem w tym zakresie była p. Anna Słowikowa a wykonawczyniami panie z Klubu Kobiet MK na czele z jego przewodniczącą Alicją Gřibkową. Liczni goście nawet z daleka świadczyli o celowości takich imprez a w związku z tym, spotkań przyjaciół. Prezes MK inż. Józef Lugsch wraz z zarządem przygotowują już plany drobnych remontów budynku, bo na większe trzeba dopiero zgromadzić fundusze. Dotąd trzeba było płacić dosyć wysoki czynsz. Należy zatem docenić dobrą wolę władz Miasta Orłowej za ten gest wobec Miejscowego Koła PZKO w Porębie i polskiej mniejszości w Orłowej ogólnie. Jest to także wyraz uznania dla działalności PZKO.

MK PZKO SZUMBARK (dzielnica Hawierzowa) – zorganizowało 5.10. wyjazdowe zebranie członkowskie z okazji 50 – lecia pod górami, w Domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa. Spotkanie zagał sekretarz Koła inż. Gąsiorek. Na tę nadzwyczajną okazję zmobilizował się po dziesięcioletniej przerwie chór i wystąpił z wielkim powodzeniem. Uczniowie z błędowickiej PSP przedstawili recytacje. Program artystyczny zakończyli Zofia (prezes) i Jan Pawlasowie z Miejscowego Koła Hawierzów III - odegrali dwa skecze sceniczne „Stara Miłość” oraz „Wdowiec i Wdowa”, co spotkało się z gorącym przyjęciem zebranych. O działalności Koła w minionych latach mówił jego długoletni (25 lat) prezes Erwin Drózd. Kiedyś bogata działalność Koła znowu się ożywiła, od kiedy poddasze domu p. Oswalda Molinka zaadaptowano na nową świetlicę Koła, dzięki wspianiałomślności gospodarza. Następnie prezes ZG uhonorował zasłużonych członków odznaczeniami związkowymi. Po obiedzie, który przygotowały panie z Klubu

Kobiet mosteckiego Koła PZKO, było zwiedzanie okolicy a następnie udział w koncercie chóru MK „Przełęcz” oraz w przedstawieniu „Szewczyk Dratewka” w wykonaniu Teatryku Lalek „Bajka” ZG PZKO. Wszyscy byli zadowoleni. Z pewnością była to jedna z najciekawszych imprez szumbarskiego Koła PZKO.

PREMIEROWA WYSTAWA – Po raz pierwszy w trzyletniej historii Domu Polskiego im. Żwirki i Wigury w Cierlicku Kościelcu zorganizowano wystawę robót ręcznych, owoców i prac uczniów. Wystawę trwającą dwa dni otwarto 11.10., a zorganizowały ją Kluby Kobiet z MK Cierlicka Kościelca, Centrum, Grodziszca i MK PZKO Stanisławice pod kierownictwem pani Czesławy Sznarkowej z MK Cierlicko Centrum. Pokazano ponad 200 eksponatów, które obejrzało ponad 300 gości, m.in. uczestnicy Spotkania Mniejszości Słowiańskich, Klub Wesołych Emerytek ze Skoczowa, sympatycy z Bielska – Białej i przede wszystkim przedstawicielki Klubów Kobiet z regionu. W niedzielę imprezę uświetnił program kulturalny w wykonaniu przedszkolaków i uczniów miejscowej polskiej szkoły. Ogłoszono wyniki konkursu rysunków dziecięcych. Najlepiej ocenione prace zostały później sprzedane w aukcji.

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO – odbyło się 14.10. Tematem były nierozwiązane sprawy Piasta i stan przygotowania do Zjazdu PZKO.

Przedstawiciele Domu Polskiego S. Gawlik i P. Szuła potwierdzili wcześniejszą informację, że dług wobec TSL nie został uregulowany. Pożyczkę, którą pobrało kierownictwo s.a. Dom Polski ulokowano w bliżej niespecyfikowanych inwestycjach. Realizacja gwarancyjnego weksla na rzecz PZKO napotyka na trudności, bowiem jest blokada Sądu Handlowego w Agrobanku na Dom Polski. Są czynione kroki znalezienia kupca na weksel. Sprawa jest zagmatwana. Dalszy termin obietnic s.a. DP na zwrot długu, to dzień Zjazdu, co wydaje się już nierealne. Z dyskusji członków ZG wynika obawa, że sprawa Piasta na Zjeździe zdominuje obrady, co odbije się niekorzystnie na determinacji rozwiązań trudnej sytuacji ekonomicznej Związku ogólnie, Biura ZG, „Bajki”, czy obiektów gospodarczych w szczególności. Wynik debaty o Piaście to, zaskarżyć s.a. Dom Polski o wyłudzenie.

W dalszym ciągu zebrania przedyskutowano przedstawione materiały zjazdowe. Szczególną uwagę poświęcono poprawkom w Statucie, m.in. kompetencji Konwentu Prezesów i wysokości składki członkowskiej. Tutaj także nie uzyskano jednoznacznej zgody, będzie to musiał rozwiązać Zjazd.

Na zakończenie zaakceptowano wnioski Miejscowych Kół na odznaczenia swych członków, tym razem bez Wpisów do Złotej Księgi PZKO i delgowano członków ZG na imprezy Kół w terenie.

TEATR AMATORSKI MK PZKO z Wędryni wziął udział w II Spotkaniach Teatrów Polskich z Zagranicy, które miały miejsce w Rzeszowie, w 2. dekadzie października. Zespół wystawił komedię Aleksandra Fredry „Gwałtu, co się dzieje” w reżyserii Jerzego Cienciały. W „Spotkaniach” uczestniczyła także nasza Scena Polska oraz teatry polonijne z Nowego Jorku, Wilna i Lwowa.

50 – LECIE ZWIĄZKU I 30 – LECIE DOMU PZKO świętowali 18.10. członkowie trzanowickiego Koła na uroczystej akademii w Domu Kultury w Trzanowicach. Ich Dom PZKO był pierwszym, który został wybudowany na apel ówczesnego Zarządu Głównego. Jednym z najbardziej zasłużonych budowniczych i stale aktywnych członków jest Otto Wojoczek z 42 – letnim stażem sekretarza Koła. Wśród najbardziej zasłużonych należy wymienić Adama Niemczyka , założyciela Koła i pierwszego

prezesa, Karola Filipca (był prezesem przez 19 lat), Edwarda Janczyka (też 19 lat prezesował Koło) i wielu innych. Wypełniona sala Domu Kultury w niemal rodzinnej atmosferze przyjęła bogaty program artystyczny w wykonaniu zespołu regionalnego miejscowego Koła, dzieci szkolnych uczęszczających do PSP w Gnojniku, gawędziarza Tadeusza Filipczyka z jabłonkowskiego „Gorola” oraz ZPiT „Olza”. Kierownik artystyczny „Olzy” Otto Jaworek pochodzi właśnie z Trzanowic. Po programie artystycznym trwała dalej zabawa przy muzyce Henryka Sumery. MK PZKO Trzanowice liczy 127 członków. Jego prezesem jest Stanisław Filipiec. W Kole pracuje Klub Kobiet na czele z Marią Wojoczek i młodzieżowy zespół taneczny.

WIECZÓR PIEŚNI I TAŃCA – tradycyjną obwodową imprezę zorganizował 19.10. w Hawierzowie Komitet Miejski PZKO, w Domu Kultury im. Petra Bezruča. Program artystyczny wieczoru wypełniły występy górnosuskich zespołów: folklorystycznego „Suszanie” i męskiego oktetu „Gama”. Zespół taneczny prowadzony przez Janinę Rzyman wykonał tańce polskie, czeskie i słowackie oraz pieśni solowe przy akompaniamencie własnej kapeli, którą kieruje Leon Buława. Oktet „Gama”, popularny tak u nas, jak po drugiej stronie Olzy, zaśpiewał kilkanaście pieśni pod kierownictwem i z akompaniamentem swego kierownika artystycznego, byłego profesora konserwatorium ostrawskiego, pana Ericha Pazdziory. Koncert bardzo się podobał, ale publiczność wypełniła salę ledwo do połowy, nawet zawiedli zaproszeni goście oficjalni.

ROCZNICOWE UROCZYSTOŚCI – odbyły się 18.10. w Rychwałdzkim Miejskowym Kole PZKO, które ma swoją siedzibę w byłej polskiej szkole. Podczas uroczystego wieczoru historię Koła przedstawiła krótko inż. Halina Gawlas, sekretarz. Na tę okoliczność zainstalowano wystawę fotografii ilustrującą 50 – letni dorobek rychwałdzkich pezetkaowców, których po założeniu Koła było 240, kontynuował działalność chór założony w r. 1910. Z rychwałdzkim Kołem związanych jest wiele nazwisk na stałe wpisanych w historię Związku, jak Alojzy Maroszczyk, nauczyciel, wybitny organizator i animator kultury . Okresy wzlotów i upadków Koła skrzętnie odnotowuje od 32 lat jego kronikarka Anna Mech. Aktualnie MK liczy 100 członków, prezesem jest inż. Władysław Rusek, kierujący jednocześnie 10 – osobowym zespołem śpiewaczym „Rychwałdzianie”, który tego wieczora wystąpił. Dalszy program artystyczny wykonały uczennice karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie. W trakcie uroczystości 39 osobom wręczono związkowe odznaczenia.

XVIII ZJAZD PZKO – obradował 25.10. w sali hotelu Piast. Z wybranych 362 delegatów w obradach uczestniczyło 294 (81,2 %) reprezentujących 92 Kół. Poprawiony Statut został przyjęty 270 głosami. Delegaci wybrali 31 –osobowy Zarząd Główny, 7 – osobową Komisję Rewizyjną i 5 – osobowy Sąd Rozjemczy. Na pierwszym posiedzeniu członkowie Zarządu powierzyli funkcję prezesa ponownie Jerzemu Czapowi. Prezesem Komisji Rewizyjnej został inż. Wilhelm Zmełty. Obradom przysłuchiwali się goście, wśród nich konsul generalny RP w Ostrawie B. Błaszczyk, sekretarz Rady ds. Narodowości przy Rządzie RC Andrej Sulitka, przedstawiciele Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Andrzej Chodkiewicz i Andrzej Grzeszczuk, delegacje Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, Towarzystw Regionalnych z Polski, Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, Macierzy Szkolnej, Harcerstwa, Ruchu Politycznego „Wspólnota” i innych. Byli obecni nestorzy PZKO Władysław Niedoba – Jura spod Grónia i Andrzej Kubisz. Prezes J.Czap w referacie sprawozdawczym przedstawił dokonania Związku w okresie minionej, 4,5 roku trwającej kadencji. Mówił

o działalności wszystkich podmiotów w strukturze organizacyjnej ZG i jego Biura, o zmianach koniecznych w tej strukturze z powodu nagłych zmian w systemie finansowania PZKO, jakie nastąpiły od roku 1994. Mówił o współpracy z organizacjami i instytucjami w Republice Czeskiej i w Polsce. Było przedstawione stanowisko PZKO w sprawie akcesu do Kongresu Polaków. Przedstawił sytuację i stanowisko Zarządu Głównego i swoje wobec sprawy hotelu Piast. Wystąpienia gości odnosiły się w przeważnej mierze do niepodważalnych osiągnięć PZKO w jego 50 – letniej historii. Głosy krytyczne niektórych delegatów i głównie dyrektora A:Chodkiewicza ze „Wspólnoty Polskiej” dotyczyły spowodowania zagrożenia utraty majątku hotelu Piast przez prezesa i dyrektora Biura ZG w połączeniu z kierownictwem Domu Polskiego w Ostrawie. Zjazd uchwalił program działania Związku na dalsze cztery lata i zobowiązał nowe kierownictwo do konsekwentnych działań w celu odzyskania Piasta do końca bieżącego roku. Zjazd niestety, nie rozwiązał przedstawionej przez dyrektora trudnej sytuacji finansowej Biura ZG. Nie uchwalił też proponowanej podwyższonej składki członkowskiej, przesuując tę decyzję na najbliższy Konwent Prezesów. Delegaci Zjazdu podjęli także uchwałę o nie składaniu przez PZKO akcesu do Kongresu Polaków.

DARKOWSKA AKADEMIA – W ostatnią niedzielę października (26.10) Miejscowe Koło PZKO urządziło uroczystą akademię z okazji 50. Rocznicy swego powstania i 695. rocznicy założenia Darkowa. Uroczystość miała miejsce w Domu Towarzyskim darkowskiego kurortu. O historii i dokonaniach darkowskich pezetkaowców mówił członek Zarządu, Stanisław Sztuła. Program artystyczny wykonali: chór mieszany MK „Lira” pod kierownictwem p. Beaty Pilśniak, oraz mosteccy „Górole” w brawurowym pokazie tańców góralskich i przyśpiewek. Zespołem kieruje Alojzy Martynek. Darków, jako miasteczko praktycznie zniknęło już z powierzchni karwińskiego krajobrazu z powodu szkód górniczych. Trochę domów pozostało w pobliżu kurortu, większość członków Miejscowego Koła mieszka poza Darkowem. A jednak Koło żyje, działa jeden z naszych najlepszych chórów, 40 – osobowa „Lira”, aktywny jest Klub Kobiet. Darkowianie spotykają się, urządzają imprezy. Z okazji jubileuszu zaprezentowano wystawę prac ręcznych PZKO – wskiego Klubu Kobiet i fotografii o historii Darkowa. Po programie artystycznym uczestnicy spotkania bawili się przy dźwiękach orkiestry „Frak” Józefa Kunschke.

„KAWIARENKA POD PEGAZEM” – w zaduszkowej atmosferze odbyła się 31.10. w Domu PZKO w Jabłonkowie. Była to już 51. edycja tej najstarszej na Zaolziu kawiarenki literackiej. W niezwyklej scenerii – stoliki dla gości porozstawiane pod ścianami, w środku łóżko z niedbale położoną pościelą – rozpoczęła spektakl monodramem p.t. „Ostatni list” niedawno zmarłej Agnieszki Osieckiej, aktorka Agnieszka Kołodyńska. Gośćmi „Kawiarenki” byli: prof. František Všeticka, polonofil z uniwersytetu w Ołomuńcu, poeta Janusz Wójcik dyrektor Centrum Kultury w Brzegu, Dorta Herman reżyser i aktorka także z Brzegu, Karol Suszka, Władysław Młynek, Jan Kawulok –starosta Gródka, ponadto liczne grono stałych bywalców „Kawiarenki pod Pegazem”. Gospodarzem był Kazimierz Kaszper. Jego wspomnienia o nagłych odejściach znanych poetów przeplatane były recytacjami w wykonaniu Karola Suszki i Doroty Herman.

LISTOPAD

ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO – pierwsze w nowej kadencji odbyło się 4.11. w Czeskim Cieszynie z udziałem 30 członków ZG. W myśl nowozatwierdzonego na Zjeździe Statutu powołano 7 – osobowe Prezydium w składzie: Jerzy Czap, Halina Gawlas, Jerzy Taraba, Bronisław Sołczyk, Władysław Niedoba, Roman Suchanek i Tadeusz Szkucik. Następnie powołano wiceprezesów : Halinę Gawlas, Jerzego Tarabę i Bronisława Sołczyka. Zarząd Główny powołał Rady: Ekonomiczno – Organizacyjną z przewodniczącą inż. Haliną Gawlas, Kultury, Nauki i Oświaty z przewodniczącym Jerzym Tarabą oraz Młodzieży i Sportu z przewodniczącym mgr. Tadeuszem Szkucikiem. Na rzeczników ZG powołano Czesławę Rudnik i Eugeniusza Matuszyńskiego.

Następnie dyrektor B. Suchanek przedstawił sytuację finansową Biura ZG, która jest dramatyczna: niezapłacone faktury 702,5 tys.Kcz., zaciągnięte pożyczki 210 tys., zaległość z opłatą socjalnego i zdrowotnego ubezpieczenia ok. 400 tys. Suma należności zatem 1,3 miliona Kcz. Przewidywane dochody z którymi można jeszcze w tym roku liczyć to około 1,1 mil.Kcz., w tym jest 300 tys. za dotąd nie sprzedane Leksykony, które znajdują się na składzie w Biurze ZG. Na podstawie informacji i dyskusji w tej kwestii, ZG uchwałą 5 – 11/97 zobowiązuje dyrektora Biura do pisemnego przedstawienia stanu ekonomicznego Biura Radzie Ekonomiczno – Organizacyjnej, która opracuje wnioski rozwiązania problemu. Rada E-O i dyrektor Biura (uchw. 6 – 11/97) rozpatrzą i znowelizują dotychczasowe umowy z najemcami „Fasalówki” z celem podniesienia opłat czynszu. Uchwała 7 – 11/97 zobowiązuje prezesa ZG, w myśl uchwały Zjazdu, do wystosowania pisma do prezesów Kół w sprawie utworzenia funduszu związkowego na finansowanie Biura ZG Terminy uchwał do końca listopada b.r. Prezes informował o liście od Zarządu „Wspólnoty Polskiej”, w którym ta domaga się zwrotu pieniędzy za hotel Piast w terminie do końca listopada. W odpowiedzi prezes i dyrektor Biura przedstawili aktualną sytuację i prosili o zwłokę do końca roku, oczekując w tym czasie uregulowania problemu na korzyść PZKO. St. Gawlik informował o poczynaniach Domu Polskiego i o rozmowach z Bankiem Przemysłowo – Handlowym w Krakowie, a także o inicjatywie firmy Unias, która wyraża chęć wydzierżawienia hotelu Piast. ZG uchwałą 8 – 11/97 przyjął przedstawione informacje i powołał doraźną komisję w celu rozpatrzenia propozycji firmy Unias.

Na zakończenie obrad wyznaczono delegacje na imprezy, przeważnie jubileuszowe w Miejscowych Kołach, także sesję popularno-naukową Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, wernisaże wystaw i inne, których w listopadzie było dużo w terenie. ZG zaakceptował odznaczenia, które zarządy Miejscowych Kół zawnioskowały dla swych członków. Nie było tym razem Wpisów do Złotej Księgi PZKO.

PZKO – wska SOLIDARNOŚĆ jest stale wartością aktualną w naszym Związku. Miało to wyraz na jubileuszowej uroczystości 50 – lecia w bogumińskim Miejscowym Kole PZKO 8.11. Jego budynek ucierpiał znaczne szkody w czasie lipcowej powodzi – piwnica i parter do połowy wysokości znalazły się pod wodą. Większość urządzeń została zniszczona. Do dnia uroczystości usunięto szkody na parterze. Oprócz zaangażowania i ofiarności własnych członków pomogły w tym dary pieniężne z innych Kół: Będowic, Suchej Średniej, a w dniu uroczystości delegacja MK z Orłowej-Miasta i Łazów wręczyły powodzianom dar w wysokości 11 tys. Kcz na renowację Domu PZKO. W pierwszej imprezie po powodzi zgromadziło się tutaj ok. 90 członków, sympatyków i gości bogumińskiego Koła. Uczestnicy spotkania obejrzeliby wystawę

fotografii przypominającą pracę zespołów i klubów oraz okres budowy Domu PZKO, a także wystawę prac ręcznych pań z Klubu Kobiet. Na miejscu można było kupić książki: „Leksykon PZKO” i „Tam około Bogumina” Wincentego Szeligi. W programie artystycznym wystąpiły dzieci miejscowej PSP oraz zespół folklorystyczny „Skotniczka” z MK PZKO w Orłowej – Lutyni pod kierownictwem p. Odonii Charvat.

POMOC DLA POWODZIAN była w tym czasie nadal aktualna. Na koncie ZG PZKO, który wystosował na początku lipca apel o pomoc dla powodzian, było zgromadzonych w listopadzie ok. 140 tys. Kcz od ponad 90 darczyńców: Miejskowych Kół PZKO, innych organizacji i osób prywatnych. Liczba poszkodowanych i wysokość kwoty były ustalane w porozumieniu z prezesami Kół w Szonychlu i Boguminie. Wstępnie ustalono, że pomoc obejmie ok. 20 rodzin powodzian łącznie z MK PZKO w Boguminie. ZG dysponuje pełną listą dotychczasowych darczyńców. W najbliższym czasie cała akcja powinna być sfinalizowana.

50 – LECIE KOŁA PZKO W SUCHEJ GÓRNEJ – świętowano 8.11. w Domu Robotniczym, sąsiadującym z siedzibą MK. Licznie zgromadzona publiczność przywitała w swym gronie przedstawicielkę ZG Zofię Pawlas, starostę górnosuskiego inż. Karola Siwka, delegację Miejskiego Domu Kultury z Bielska – Białej. Imprezę zagał prezes MK Władysław Bura, poczem wysłuchano koncertu w wykonaniu orkiestry kameralnej muzykującej rodziny Danelów pod kierownictwem Renaty Wdówkowej – Danel, dyrektorki szkoły muzycznej w Cz. Cieszynie. Zarys historii Koła przedstawił historyk, pedagog i społecznik Otokar Matuszek. Wspomnił o dynamicznym rozwoju Koła od czasu jego założenia, kiedy to nawiązano na bogate przedwojenne tradycje polskich organizacji w Suchej Górnej, odbudowano bibliotekę i założono zespoły artystyczne. Znane były kiedyś „Melodia” i „Robinsonki”, aktualnie działa męski oktet „Gama”, chór mieszany „Sucha”, zespół folklorystyczny „Suszanie” wywodzący się z aktywnego Klubu Młodych, Klub Kobiet, Klub Seniora. Udogodnieniem w działalności jest własny Dom PZKO, otwarty w 1968 roku. Koło górnosuskie aktywnie współpracuje z Domem Kultury w Bielsku – Białej, poszerzyło tę współpracę o Wydział Kultury Urzędu Miejskiego, włączając do tego Komisję Kultury górnosuskiego Urzędu Gminnego. Z działalności Koła i w zespołach prowadzone są skrupulatnie kroniki. Z okazji 50 – lecia MK PZKO, pod redakcją Otokara Matuszka została wydana publikacja p.t. „Bilans naszego dorobku”. Po części oficjalnej odbyło się lokalach świetlicowych spotkanie towarzyskie. Następnego dnia delegacja zarządu Koła złożyła na miejscowym cmentarzu kwiaty na grobach pierwszego prezesa s.p. Jana Barona i legionisty Karola Siwka, poległego w czasie walk o Zaolzie w 1919 roku.

JUBILEUSZOWO W NYDKU było 9.11.. Dom PZKO „pękał w szwach”, trzeba było dostawiać krzesła i ławy, bowiem zgromadziło się wiele uczestników – miejscowych pezetkaowców i gości z szerokiej okolicy, którzy przybyli uczcić 50 – lecie Miejskowego Koła. Obecny był wiceprezes ZG Jerzy Taraba. Koncert miejscowego młodzieżowego zespołu śpiewaczego „Musicae Amantes” pod kierownictwem Bogdana Szmeka. i górnosuskiego oktetu „Gama”, kierowanego przez p. Ericha Pazdziorę dał wszystkim pełnię przeżyć artystycznych. Dopelniały świetnie program „Nydeczanki”, chór żeński kierowany przez Jana Kupca, nieobecnego niestety w tym dniu z powodu choroby. „Nydeczanki” obchodziły również w tym dniu swój jubileusz, bowiem chór (w pierwszych latach jako mieszany) powstał w 1947 roku. Cały program był przeplatany wierszami poetki ludowej p. Anieli Kupiec z Nydku, w

jej wykonaniu i w wykonaniu uczniów nydeckiej i bystrzyckiej PSP. Imprezę zakończyło spotkanie towarzyskie.

OLBRACHCICKIE UROCZYSTOŚCI jubileuszowe 8.11. zainauguowała wystawa dokumentów, kronik i zdjęć obrazujących 50 – letnią działalność i dorobek Koła, oraz robót ręcznych członkiń Klubu Kobiet. Na otwarciu wystawy zaśpiewał chór mieszany dyrygowany przez Jadwigę Czap, wystąpiły dzieci miejscowego przedszkola i PSP. Do zgromadzonych przemówiła prezes MK Iwona Guńka i prezes ZG J. Czap. Wagę działalności kulturalnej i społecznej Miejscowego Koła w Olbrachcicach, podkreślił obecny na uroczystości starosta gminy Juraj Legindi. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna.

CHÓRY W KATOWICACH – Na Górnośląskich Konfrontacjach Chóralnych wystąpiło 8 zaolziańskich chórów ZŚM PZKO: „Hutnik”, ChNP, „Przełęcz”, „Melodia”, „Lira”, „Godulan”, „Harfa” i „Kalina”, w ogólnej ilości 26 zespołów. W przerwie między przedpołudniowymi i popołudniowym programem odbyła się Biesiada Pieśni Zaolziańskiej, którą prowadzili Józef Wierzgoń i Tadeusz Filipczyk. Wszystkie otrzymały puchary i dyplomy a niektóre nagrody pieniężne.

W RAMACH WSPÓŁPRACY Miejscowego Koła PZKO w Skrzeczoniu z Towarzystwem Przyjaciół Grodkowa, wyjechał do Grodkowa chór „Hasło”. Wystąpił gościnnie na koncercie laureatów Festiwalu Pieśni Patriotycznej z okazji Święta Niepodległości w gminie Olszanka. Występ skrzecznońskiego chóru z pieśniami patriotycznymi dyrygowała Irena Szeliga, akompaniowała Franciszka Czerna a konferansjerkę prowadziła Maria Ślădeczek. Drugiego dnia „Hasło” zwiedziło historyczne zabytki Grodkowa i Zamek Piastów Śląskich w Brzegu.

WYSTAWA KSIĄŻEK POLSKICH WYDAWCÓW – została po raz piąty otwarta w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie 11.11. i trwała do 15.11. Jednym z współorganizatorów był Zarząd Główny PZKO. Głównym pomysłodawcą i organizatorem jest od początku firma Hurt księgarski „Alfa” państwa Danuty i Zenona Wirthów, obok konsulatu generalnego RP w Ostrawie, wydawnictwa „Wiedza Powszechna” z Warszawy i „Głosu Ludu”. W wystawie wzięło udział 25 oficyn wydawniczych z Polski. Na otwarciu zgromadziło się wielu znakomitych gości ze świata książki, wydawcy, krytycy literaccy, przedstawiciele zaolziańskiego świata kultury i oświaty. Obecni byli konsulowie na czele z B. Błaszczkiem. Wystawa łączy się każdorocznie ze Świętem Niepodległości RP, co podkreślał też w swoim przemówieniu konsul Generalny Bernard Błaszczyk. W ramach wernisażu wystąpiła w mini-recitalu aktorka Sceny Polskiej Lenka Peśák. Wystawa była połączona z kiermaszem i w następnych dniach cieszyła się dużym zainteresowaniem zwiedzających i kupujących.

POMNIK LEGIONISTÓW – (po renowacji) został odsłonięty 14.11. na jabłonkowskim cmentarzu z okazji Święta Niepodległości RP. Organizatorami imprezy było Miejscowe Koło PZKO, które ma pieczę nad tablicą upamiętniającą pobyt marszałka J. Piłsudskiego i Legionistów w tym mieście w r. 1914, oraz Koło Polskich Kombatantów w RC. Mimo złej pogody na uroczystości zgromadziło się dużo mieszkańców Jabłonkowa i okolicznych gmin oraz zaproszeni goście: konsul generalny Bernard Błaszczyk, konsul Piotr Szwarz, przedstawiciele Ambasady RP w Pradze, Urzędu ds. Kombatantów z Bielska – Białej, ewangelicki dziekan Okręgu Wojskowego w Krakowie,

przedstawiciele ZG PZKO, władz miasta, Rodziny Katyńskiej, kombatanci. Odświeżenie Pomnika dokonał konsul generalny B. Błaszczyk, poświęcił go ks. kpt. Zbigniew Kowalczyk z Krakowa. Złożono wieńce i kwiaty. Pomnik odnowiono dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Ochrony Miejsc Pamięci Narodowej w Warszawie. Druga część uroczystości miała miejsce w Domu PZKO, gdzie m.in. zostało udekorowanych 18 kombatantów. Na zakończenie zebrani wzięli udział w wernisażu wystawy zaolziańskich plastyków, podczas którego kilku członkom Stowarzyszenia Artystów Plastyków ZG PZKO prezes ZG przekazał odznaczenia związkowe.

FRYSZTACKIE ŚWIĘTO – Największe Koło PZKO, liczące 770 członków obchodziło 15.11. jubileusz 50 – lecia. Impreza odbyła się w Domu Przyjaźni. Koło od r. 1977 posiada własny Dom. Pracują w nim: chór żeński „Kalina” z dyr. Otokarem Winklerem, chór męski „Hejnał – Echo” od niedawna dyrygowany przez inż. Jadwigę Karolczyk, Klub Kobiet, Klub Młodych, Klub Propozycji i Klub Seniora a także Sekcja Turystyczna. Aktualnym prezesem Koła jest Helena Wierzgoń. W programie akademii z okazji 50 – lecia wystąpiła „Kalina”, „Hejnał – Echo”, uczniowie frysztańskiej PSP, chór dziecięcy „Wiolinki”, przedszkolacy, wśród nich utalentowany śpiewak Adaś Sikora z akompaniamentem dziadka O. Winklera na skrzypcach. Na fortepianie grała p. Wanda Miech. Wśród gości byli: wiceburmistrz Karwiny Zdeněk Vajtr, przedstawiciel ZG Eugeniusz Matuszyński, delegacja chóru „Canto Domini” z Jastrzębia, Hilda Jurczykowa, przewodnicząca Związku Przyjaźni Czesko – Polskiej, który w Domu PZKO ma swoją siedzibę. Druga część akademii miała miejsce w Domu PZKO, gdzie 40 członków MK otrzymało odznaczenia związkowe a następnie była zabawa towarzyska.

OBCHODY JUBILEUSZU W DALSZYCH KOŁACH :

WĘDRYNIA – Uroczystości 50 – lecia działalności Miejscowego Koła miały miejsce 15.11. w „Czytelni”, siedzibie wędryńskich pezetkaowców. Koło należy do największych na podbeskidziu, liczy ok. 700 członków. Pięćdziesięcioletni dorobek Koła przedstawił Józef Kaszper, założyciel i pierwszy prezes, który prowadził Koło przez 20 lat, człowiek niezwykle zasłużony dla polskości. Jego słowa kontynuował aktualny prezes Bogusław Raszka. Program artystyczny wykonały zespoły Koła: jedyny na naszym terenie, słynny zespół gimnastyków, z nowym układem przygotowanym specjalnie na tę okazję, zespół teatralny wystawiając sztukę Adama Wawrośa „Hajdamasz”, chór oraz zespół dziecięcy „To my”. Wystąpiły też przedszkolaki i uczniowie miejscowej PSP. Zespoły gimnastyczny i teatralny działają w Wędrynie już 94 lat. Skupiają wielu zaangażowanych w pracy społecznej członków MK i dlatego na ich imprezach są komplety widzów. W Wędrynie, w pracy społecznej są zaangażowane całe rodziny. Po programie artystycznym tego dnia bawiono się wspólnie przy muzyce i smakołykach przygotowanych przez członkinie Klubu Kobiet. Wśród gości obecni na jubileuszu byli: starosta Stefan Kujawa, prezes ZG J. Czap.

LUTYNIA DOLNA – Na uroczystość z okazji 50 – lecia PZKO w Domu Kultury, przybyło wielu gości: senator Emil Škrabiš, posłanka Jana Gavlasova, starostka gminy Eunastazja Mrakovova, poprzedni starostowie Ladislav Buryan i Bolesław Faber, członkowie ZG PZKO H. Gawlas, S. Gawlik i J. Holesz, dyrektor gminnego ośrodka kultury w Gorzycach Bernadetta Kłapek, dyrektor PSP w Lutyni Dolnej Alicja Berki. W programie kulturalnym wystąpili: przedszkolacy i młodzież szkolna, chór mieszany z dyrygentem Alojzym Babińskim, Joanna Czerner, uczennica karwińskiego gimnazjum z recytacją wierszy Anieli Kupiec oraz zespół taneczny i chór mieszany „Słowik nad Olzą” z nadgranicznej Olzy po polskiej stronie rzeki. Słowem wiążącym prowadziła

program Halina Drabek, redaktor Audycji Polskiej Radia Ostrawskiego. Członkinie Klubu Kobiet zaprezentowały piękną wystawę robót ręcznych, fotografii i kronik Koła oraz smaczny bufet. Cecylia Gilowa przedstawiła monografię o lutyńskim Kole. Członkowie ZG udekorowali zasłużonych członków odznaczeniami związkowymi. Dalsza część imprezy przebiegała w duchu spotkania towarzyskiego.

ŁYŻBICE WIEŚ – dokładnie 15 listopada 1947 roku powstało tutaj Miejscowe Koło PZKO. Jego pierwszym prezesem był pastor ks. Józef Fukała. W tym samym dniu po 50. latach, odbyła się uroczysta akademii poświęcona temu wydarzeniu. Zarząd przygotował ciekawy program, w którym wystąpili: „Wesoła Siódemka”, zespół wokalny z PSP w Trzyńcu – Tarasie pod kierunkiem nauczyciela Kazimierza Cieślara, Bogdan Konderla ze Szkoły Artystycznej, Władysław Czepiec – popularny tenor z mosteckiej „Przełęcz””. Prezes Tadeusz Supik mówił o pięćdziesięcioletnim dorobku i aktualnej rzeczywistości, dziękując wszystkim zaangażowanym, szczególnie Klubowi Kobiet. Wystąpił też członek ZG Roman Suchanek przedstawiając ogólnie sprawy Związku a w szczególności hotelu Piast. Dalej spotkanie przebiegało przy dźwiękach i przyśpiewkach kapeli „Kamraci” z Błędowic oraz wspólnym śpiewaniu.

SKRZECZONÓW – Bogatą działalność lat minionych i aktualną bilansowali członkowie Miejscowego Koła PZKO w swoim Domu w sobotę, 15.11. Ponad 100 uczestników jubileuszowej akademii z okazji 50. rocznicy powstania Koła obejrzało program według scenariusza Konstantego Krzystka, w wykonaniu własnych zespołów, których w skrzeczkońskim Kole było zawsze pod dostatkiem. Niektóre z nich, jak dawniej zespół teatralny „Świt”, którego założycielem i długoletnim kierownikiem i reżyserem był Konstanty Krzystek, czy aktualny kontynuator, zespół kabaretowo – estradowy „Andrusi” z kierownikiem Czesławem Bugdołem, znane są w całym regionie i po drugiej stronie Olzy. Historię Koła przedstawili Maria Śląderek i Bogdan Waluszczyk. Śpiewał chór „Hasło” dyrygowany przez Irenę Szeliga. Wspomniano wszystkich prezesów od założenia Koła i dawne zespoły. „Andrusi” wystąpili z nową scenką „Romans”. Do zabawy towarzyskiej przygrywała później własna orkiestra „Krajer”. Przy Kole działa drużyna harcerska im. Henryka Sienkiewicza pod kierownictwem hm Alicji Berki, skrzeczkońskie Koło opiekuje się grobem 104 Polaków – ofiar nazistowskiego obozu pracy w Boguminie z czasów wojny. W szerokim zakresie rozwinięta jest współpraca z Towarzystwem Miłośników Grodkowa. Na uroczystości duże zainteresowanie wzbudzała wystawa kronik i fotografii oraz kiermasz książek. Kupowano szczególnie książkę członka Koła, folklorysty, Wincentego Szeligi „Tam około Bogumina”, z autografem autora. Uroczystości przekazano pezetkaowską legitymację przedstawicielce trzeciego pokolenia rodziny Szeligów, 15 – letniej Halinie.

LIGOTKA KAMERALNA – Tutejsza uroczystość 50 – lecia PZKO odbyła się 16.11. w miejscowym Domu Kultury i była jednocześnie połączona z obchodami 10 – lecia własnej siedziby, nazywanej pieszczotliwie Domkiem PZKO. Koło liczy 100 członków, ale na sali, nie licząc organizatorów, było uczestników więcej, co świadczy o dobrej działalności i kondycji Koła. Jak wynikało z przemówienia prezesa Pawła Kubicy (jednego z najmłodszych w PZKO), w Kole działa zespół taneczny kierowany przez Ewę Sabela, Klub Kobiet i kilkoro członków śpiewa w chórze „Godulan”. W programie artystycznym wystąpiły dzieci z Ligotki uczęszczające do PSP w Gnojniku, miejscowy zespół taneczny, a w drugiej części jabłonkowski „Gorol” dyrygowany przez nowego, młodego dyrygenta, Andrzeja Mozgałę. Zasłużonym członkom prezes wręczył „Leksykony PZKO” w nagrodę za ich pracę społeczną. W ramach uroczystości była też przygotowana wystawa obrazów miejscowych malarzy – amatorów oraz fotografii obrazujących życie MK PZKO i architekturę Ligotki Kameralnej. Na uroczystości nie było przedstawiciela ZG PZKO.

MARKLOWICE – Dokładnie w dniu 50. rocznicy powstania Koła PZKO w Markłowicach, 16 listopada odbyło się uroczyste zebranie sprawozdawcze, które poprowadził prezes Karol Sikora. Historię Koła przedstawił jego sekretarz Jan Rygiel. W programie kulturalnym wystąpiły dzieci z polskiego przedszkola w Karwinie Granicach oraz chór mieszany Piotrowice – Markłowice. W zebraniu gościnnie wzięli udział starosta gminy Petr Trojek i prezes ZG PZKO Jerzy Czap.

OLDRZYCHOWICE – Półwiecze założenia PZKO uczczono uroczystą akademią 22.11. Pierwsze walne zebranie Koła odbyło się 16 listopada 1947 r. w gospodzie u Taciny. Wtedy w szeregi PZKO wstąpiło 98 członków. Aktualnie jest ich w Kole ok. 400. Historię Koła przedstawiali pod kierownictwem Romana Grycza i w reżyserii Czesława Marka kolejno kierownicy zespołów i klubów a także prezes inż. Wilhelm Zmełty. Program w głównej mierze wykonywali tancerze z odradzającego się zespołu „Oldrzychowice” do czego włączyli się ich poprzednicy – rodzice. Przypomniano tradycyjne „Dożynki nad Tyrką”, fragmentami wrócono do wystawianych w Kole przedstawięń teatralnych. Tancerze zaprezentowali program z okazji jubileuszu trzynieckiej szkoły.

PIOTROWICE – Miejscowe Koło PZKO zorganizowało z okazji jubileuszu dwie imprezy: w październiku „gulaszówkę”, gdzie wystąpił chór mieszany Piotrowice – Markłowice oraz 23.11. uroczyste zebranie sprawozdawcze. W programie kulturalnym zaprezentowali się państwo Zofia i Jan Pawlasowie z Hawierzowa w dwu skeczach scenicznych oraz wspomniany chór. 50 - letni dorobek Koła przedstawił prezes, Henryk Toman. W zebraniu wzięli udział :starosta gminy Petr Trojek i członek ZG PZKO Stanisław Gawlik.

MOSTY – SZAŃCE – Miejscowe Koło PZKO należy do najmniejszych w Związku. Liczy 49 członków. Powstało w 1954 roku. Aktualnie zaangażowanych jest tylko kilka rodzin. Prezesem jest p. Jadwiga Onderek. Jest także chórzystką „Przełęcz” – chóru mieszanego w Mostach – Centrum. Miejscowi pezetkaowcy spotykają się w miejscowym Domu Spokojnej Starości (budynek byłej polskiej szkoły), gdzie na podstawie umowy z gminą wynajmują salkę. W niedzielę 23.11. zgromadziło się tu ponad 20 członków, by uczcić jubileusz Związku. Przy tej okazji zorganizowano wystawę i sprzedaż książek, w programie wystąpiła Kapela Gorolska „Sómsiek” Leszka Kaliny. Sprawozdanie z działalności Koła, pomimo jego małej liczebności i skromnych warunków zawierało liczne dowody aktywności członków: odbyły się odczyty i świetlicowe spotkania przy śpiewie ludowym, zorganizowano wspólne wycieczki, panie spotykają się w piątki (w tym dniu bowiem lokal jest do dyspozycji MK), współuczestniczą w Klubie Kobiet w Mostach, kilkoro członków śpiewa w „Przełęcz”. W Kole jest prowadzona kronika.

KSIĄŻKA W STOLICY PODBESKIDZIA – w jabłonkowskim Domu PZKO otwarto 20.11. Wystawę książek polskich wydawców, którą przewieziono z Cz. Cieszyna. W wernisażu wziął udział konsul Piotr Szwarz, wystąpiły w programie artystycznym dzieci miejscowej polskiej podstawówki. Wystawa, jak zwykle, cieszyła się dużym powodzeniem. Wzięli w niej udział niektórzy autorzy, na prz. Władysław Milerski autor książki „Nazwiska cieszyńskie”. Współorganizatorzy z MK PZKO zainstalowali także własne stoisko, gdzie panie z Klubu Kobiet proponowały wspaniałe wypieki.

OBWÓD ORŁOWSKI – zasłużeni działacze, zarządy i członkowie Kół obwodu orłowskiego wraz z zaproszonymi przedstawicielami władz Miasta Orłowej i jej dzielnic przybyli w sobotę, 22.11. do Domu Kultury, by wspólnie uczcić 50 – lecie PZKO. Obecność przedstawicieli administracji miasta była wyrazem szacunku dla

pracy i dokonań PZKO. Obecni byli również przedstawiciele polskich szkół i przedszkoli oraz Kół Macierzy Szkolnej a także prezes ZG PZKO. Okolicznościowe przemówienie wygłosił przewodniczący Rady Obwodowej Władysław Orszulik. Rada obwodowa działa nieprzerwanie od r. 1971. „Jej głównym celem jest koordynacja działalności Kół, niesienie sobie w potrzebie wzajemnej pomocy, inicjowanie współpracy z polskimi przedszkolami i szkołami, Sceną Polską, oraz z władzami administracyjnymi Miasta” – powiedział mówca. Prezes ZG odznaczył działaczy obwodu pamiątkowymi medalami. Po części oficjalnej odbył się koncert dziecięcych zespołów folklorystycznych, w który się przedstawiły jabłonkowska „Nowina”, „Łączka” z Bystrzycy, „Skotniczka” z Orłowej – Lutyni oraz finaliści przeglądu pieśni ludowej „Śląskie Śpiewanie”.

SEKCJA HISTORII REGIONU przy ZG PZKO – zorganizowała 22.11. spotkanie wspomnieniowe z założycielami PZKO i Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Spotkanie prowadził prezes SHR Otokar Matuszek należący również do pionierów powojennego życia narodowego, społecznego i kulturalnego. Szeroki zakres swych wspomnień przedstawił 95 – letni Karol Polak, dzielili się przeżyciami z tamtych lat Karol Hracki z Olbrachcic, Gustaw Słowik ze Stanisławic, o trochę młodszy Władysław Młynek działający na podbeskidziu i inni. Niewielu z założycieli przeżyło, niektórzy niedomagają na zdrowiu. Młodszy z zainteresowaniem wysłuchali opowieści swych sławnych niegdyś poprzedników. W trakcie spotkania ogłoszono wyniki konkursu historycznego p.n. „Pół wieku pracy dla polskości”. Na konkurs wpłynęło 5 prac. Jury nie przyznało 1. i 2. nagrody. Dwie równorzędne 2. Nagrody otrzymali: Alfred Kołorz z Datyń za „Wspomnienia – przeżycia” i Józef Kula ze Stanisławic za „Strzępy pamięci”.

POŻEGNANIE JÓZEFA KAZIKA – 25.11. na cmentarzu W Czeskim Cieszynie odbył się pogrzeb zasłużonego społecznika, członka Sekcji Historii Regionu, wybitnego działacza spółdzielczego, pezetkaowskiego, chórzysty i dyrygenta, przede wszystkim szlachetnego człowieka, Józefa Kazika. Urodził się 11 stycznia 1915 r. w Stonawie, zmarł 19.11. b.m. Od czasów gimnazjalnych działał aktywnie w polskich organizacjach, co zostało zauważone przez hitlerowców i od 1940 r. aż do wyzwolenia był więźniem niemieckich obozów koncentracyjnych w Dachau i Mauthausen – Gusen. Po wojnie pracował w spółdzielczości (Jednota – Jedność), był prezesem Klubu Gusenowców i głównie w PZKO na różnych odcinkach kulturalno – oświatowej działalności. Gromadził dokumentację i opublikował wiele artykułów historycznych i publicystycznych dotyczących Stonawy, spółdzielczości, PZKO, Domów Robotniczych i innych tematów zaolziańskiego życia. Pozostawił po sobie trwały ślad i wspomnienie szczerego patrioty.

WYSTAWA KSIĄŻEK POLSKICH WYDAWCÓW – po Cz. Cieszynie i Jabłonkowie dotarła po raz pierwszy do Karwiny, gdzie 27.11. została otwarta w Domu PZKO we Frysztacie. Podczas eksponowania wystaw można było spotkać się z autorami książek. W Karwinie to byli Władysław Martynek - „Pamiętnik Sybiraka” i Wincenty Szeliga - „Tam około Bogumina”. Wystawa była prezentowana do 29.11. Głównymi organizatorami wystawy była firma „Alfa” z Bielska - Białej i Cz. Cieszyna oraz Miejscowe Koło PZKO w Karwinie Frysztacie. Jak wszędzie, wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem i ma szansę stać się imprezą tradycyjną.

„ZABIJACZKA” W NAWSIU – odbyła się 29.11. już po raz trzeci. Widać, że tradycja zwyczajowa ma powodzenie, bowiem goście wykupili bilety z wyprzedzeniem. Przybyli nie tylko z całego Zaolzia, ale również z Bielska –Białej, Katowic, Grodkowa. Wyroby masarskie były, jak zwykle znakomite, można było uraczyć się po domowemu przyrządzonymi specjałami. Były także kołaczki i pączki. Nie to jednak było najważniejsze – można było podczas pobytu w nawsiańskim Domu PZKO obejrzeć i usłyszeć znakomity folklor cieszyński, słowacki i żywiecki w wykonaniu zespołu tanecznego i kapeli „Olza”, posłuchać gawęd i dowcipów gospodarza imprezy, prezesa Miejscowego Koła PZKO, Tadeusza Filipczyka. Kelnerki i kelnerzy w strojach ludowych uwijali się, bowiem apetyty gości były znaczne.

MK PZKO ORŁOWA – MIASTO i ŁAZY, które w tym roku połączyły się z powodu dewastacji środowiska i wyludniania się mieszkańców, urządziły 30.11. w świetlicy w Zimnym Dole uroczystość wspomnieniową z okazji 50 – lecia PZKO i własnej działalności. Prezes Koła Leon Kasprzak i były prezes łaziańskiego Koła Adolf Ondrusz wracali pamięcią do lat minionych, kiedy Orłowa była jeszcze ludnym miastem a Koła, które aktualnie tworzą jedno z 215 członkami, liczyły kiedyś ponad 400 członków każde. Wspaniałe zespoły i chóry są także tylko wspomnieniem. Na jubileuszowej uroczystości byli obecni: zastępca burmistrza Miasta Orłowej Marian Štětina z delegacją, wiceprezes Związku Halina Gawlas, przewodniczący Rady Obwodu PZKO Władysław Orszulik. Program artystyczny wykonał zespół śpiewaczy „Rychwałdzianie” z MK PZKO w Rychwałdzie, pod kierownictwem inż. Władysława Ruska.

BŁĘDOWICE – W ostatnią niedzielę listopada (30.11.), ponad 100 uczestników uroczystego zebrania sprawozdawczego Miejscowego Koła PZKO przypominało sobie dokonania półwiecza i dyskutowało o aktualnych sprawach Związku i Koła. Z okazji jubileuszu wydana została jednodniówka „50 – letni dorobek MK PZKO w Błędowicach”. Prezes Koła Emilia Bilan mówiła o zespołach dawnych i aktualnych, o swych poprzednikach i o wszystkich ofiarnych działaczach, którzy pozostawili bogatą spuściznę, w tym jeden z największych i najpiękniejszych, własny Dom PZKO, z którym nierozdzielnie związane jest nazwisko długoletniego prezesa i budowniczego, Tadeusza Nierostka. W Domu PZKO rozwijają swoją działalność zespoły i kluby Koła, korzysta z niego polska szkoła, inne organizacje, nawet Urząd Miasta, błędowickie rodziny. W programie artystycznym uroczystości wystąpiły dzieci przedszkola i młodzież PSP, zespoły „Rytmika” i śpiewaczy „Anki” tejeż szkoły. Zebranie jubileuszowe miało charakter spotkania towarzyskiego, na które przybyli członkowie, którzy w minionym półwieczu tworzyli dorobek Koła. Uznanie dla ich zasług znalazło wyraz w nadaniu im odznaczeń związkowych.

GRUDZIEŃ

ZMARŁ WŁADYSŁAW MŁYNEK – Ta smutna wiadomość lotem błyskawicy obiegła całe Zaolzie i dotarła do Polski. Nagle, 1 grudnia przestało bić serce jednego z naszych najznamienitszych animatorów życia narodowego, oświatowego, kulturalnego, założyciela chórów, folklorysty, poety, gawędziarza znanego jako „Hadam z drugiego izby”, organizatora Gorolskich Świąt. Trudno by wyliczyć całość jego zaangażowania. W latach 1990 – 1993 był prezesem Związku, później nadal w Zarządzie Głównym, koncentrując się na przygotowywaniu i organizacji Gorolskich

Świąt, jako kierownik artystyczny. Urodził się 6 czerwca 1930 r. Przeżył lat 67. Pogrzeb W. Młynka odbył się 6.12. z kościoła ewangelickiego w Nawsiu na miejscowy cmentarz. Udział tłumów w pogrzebie był manifestacją hołdu, szacunku i popularności Zmarłego.

MK PZKO SOWINIEC, w dzielnicy dawnej Karwiny, nadal podtrzymuje swoją działalność pomimo, że niemal wszyscy członkowie mieszkają już gdzie indziej. W budynku byłego polskiego przedszkola, który jest siedzibą Koła spotkali się 13.12., by uczcić jubileusz Związku, powspominać czasy świetności, gdy na Sowińcu były dwie polskie szkoły, Miejscowe Koło liczyło ponad 300 członków, były dwa chóry, zespoły teatralny i taneczny. Aktualnie Koło liczy 56 członków. Działalność Koła jest o wiele skromniejsza, jednak kilkakrotnie w roku spotykają się na festynach, pogadankach, spotkaniach towarzyskich. W zebraniu sprawozdawczo – jubileuszowo - wigilijkowym uczestniczyło 37. Najstarszego członka – założyciela, 94 – letniego Dominika Łukosza zastąpił na zebraniu jego syn, inż. Leopold Łukosz, mieszkający w Polsce. Prezes Edward Krochmalny, który zagaił uroczyste zebranie, prowadzi Koło już 40 lat. Oprócz wspomnień, dziś już historycznych, spotkanie miało charakter folklorystyczny, bowiem wystąpili znani: Jan Szymik z wykładem o dorocznych zwyczajach ludowych i tematem „od Łucyje do wilije” oraz Józef Chmiel z opowiadaniem o własnoręcznym wyrobie góralskich trombit a później dowcipów i anegdot „hawierskich”. Ponadto program umiliła p. Waleria Górecka piękną recytacją mickiewiczowskich wierszy. Aktywnie działający Klub Kobiet przygotował przedświąteczne specjały.

MK PZKO TRZYNIEC – OSÓWKI – W ramach jubileuszu Związku odbyło się 13.12. zebranie sprawozdawcze. Prezes, inż. Tadeusz Kornuta przedstawił historię Koła, które pierwotnie powstało w Końskiej w r. 1947, jednak w r.1959 w związku z rozbudową Huty Trzynickiej doszło do podziału na Koło w Trzyńcu – Podlesiu i Trzyńcu – Osówkach. W Kole działał kiedyś zespół teatralny, chór mieszany, Klub Młodych, Klub Kobiet, sekcja sportowa. Obecnie Koło organizuje spotkania tematyczne z prelekcjami, bal, festyn i inne okazyjne imprezy. Aktywny jest Klub Kobiet. Program kulturalny zebrania wykonał chór mieszany „Zgoda” z MK PZKO w Nieborach, w którym występują chórzyści z Nieborów, Trzyńca - Kanady i Trzyńca – Podlesia. Chórem kieruje p. Irena Małysz.

MK PZKO CIERLICKO – CENTRUM urządziło swój jubileusz 50 – lecia 14.12. w Domu Polskim im. Żwirki i Wigury w Cierlicku Kościelcu. Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezes Koła Tadeusz Parzyk przypominając zebrany czas, kiedy Cierlicko Górne było prężnym ośrodkiem polskiego życia społecznego, posiadało zespół taneczny, teatr amatorski, aktyw świetlicowy. Aktualnie wszystko wygląda skromniej oprócz inicjatyw aktywnego Klubu Kobiet. Na spotkanie jubileuszowe spośród piętnastorga żyjących założycieli Koła (12.12.1947) przybyło troje: Rozalia Gałuszka, Helena Curzydło i Ferdynand Czyż. Z gratulacjami przybyli przedstawiciele władz gminnych: starościna Lýdie Vašková, jej zastępca Ladislav Chroboček, przedstawiciel ZG Władysław Martynek. W programie artystycznym zabrzmiały pieśni Brahmsa, Moniuszki, Dvořáka w wykonaniu Małego Zespołu Wokalnego z Miejscowego Koła PZKO w Błędowicach i solistki Opery Morawsko – Śląskiego Teatru Narodowego w Ostrawie Aliny Farnej – Podskalskiej. Niespodzianką była czeska pieśń ludowa w wykonaniu duetu pani Alina Farna - Irena Polak, uczennica gimnazjum w Cz. Cieszynie, nie tak dawno uczennica tutejszej podstawówki. Wystąpiły też dzieci miejscowej PSP z wiązką piosenek i wierszy.

OBRADOWAŁ ZARZĄD GŁÓWNY PZKO – dnia 16.12. przy obecności 22 członków ZG i przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Program zebrania obejmował kontrolę realizacji uchwał, sprawy Piasta, omówienie projektów na programową działalność PZKO, programu roku 1998.

Uchwały z poprzedniego zebrania 5,6 – 11/97 dotyczące budżetu Biura i nowelizacji umów z najemcami zostały spełnione. W myśl uchwał 7 i 8 – 11/97 podejmowane były liczne działania, ale bez widocznego efektu. Został wystosowany list do Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz prezes J. Czap razem z członkiem ZG dr S. Gawlikiem złożyli 27.11. wizytę u p. marszałek Senatu Alicji Grześkowiak w celu przedstawienia aktualnej sytuacji i wyjaśnienia przyczyn dla czego do tego doszło. Delegację powiadomiono, że PZKO musi się dostosować do warunków „Wspólnoty” i złożyć do sądu skargę na SA Dom Polski. Prezes z Gawlikiem informowali o ty członków ZG. Zaskarżenie do Policji RC zostało wniesione 3.12.97. W tym czasie była też propozycja realizacji weksla przez zespół adwokacki Kubalowa, Michna za kwotę 10,7 mil. Kcz. Były wysłane listy do wspólników SA Dom Polski o podjęcie działań w sprawie uregulowania długu Domu Polskiego.

Dyrektor Biura przedstawił przygotowane projekty do Ministerstwa Kultury RC, które należy odesłać do 17.12. Mogły być podane tylko trzy projekty a powinien je potwierdzić wydział kultury Urzędu Powiatowego. Były to: Działalność kulturalno – oświatowa, TL „Bajka” i działalność publikacyjna. Po wniesieniu niektórych poprawek ZG projekty zaakceptował. W kwestii programu na rok 1998 ZG podjął uchwałę 3 – 12/97 o ogłoszeniu roku 1998 Rokiem Młodzieży. W związku z tym zwrócił się do zarządów Miejscowych Kół o stworzenie lepszych warunków dla działalności młodzieży związkowej, o aktywizację Klubów Młodych, udostępnianie lokali PZKO dla młodzieży, wyszukiwanie młodych ludzi na prowadzących i organizatorów imprez młodzieżowych. Uatrakcyjnić metody współpracy PZKO z kierownictwami szkół i Kołami Macierzy Szkolnej.

Na podstawie zaleceń Komisji Rewizyjnej dyrektor Biura dostał polecenie – uchw. 5 – 12/97- pozyskania do końca stycznia 1998 fachowca w księgowości w celu przeprowadzenia inwentaryzacji dokumentacyjnej należności i długów. Została powołana komisja do rozpatrzenia zgłoszeń na wynajęcie „Formanki”.

Ustalono delegatów na zgłoszone zebrania sprawozdawcze. ZG ustalił, że w sprawie odznaczeń będzie zajmował stanowisko tylko w wypadku przedstawienia wniosków niezgodnie z regulaminem odznaczeń. Na zakończenie ZG zaakceptował odznaczenia, z których najwyższe, Wpis do Złotej Księgi PZKO przyznano: Franciszce Czerny i Władysławowi Ożógowi in memoriam, ze skrzeczońskiego MK PZKO.

ODESZŁA POETKA - Anna Filipkova, aktywistka dolnośląskiego Koła PZKO, poetka ludowa, współautorka tomu wierszy „Korzenie” zmarła w wieku 47 lat, dnia 16.12. 1997. Pogrzeb odbył się 22.12. z kościoła parafialnego w Jabłonkowie. Urodziła się 27.7.1950 w Jabłonkowie – Radwanowie.

KONCERT ŚWIĄTECZNY – w wykonaniu naszych najlepszych zespołów miał miejsce 20.12. w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu. Zgodnym chórem słuchaczy i widzów, wykonawcy zebrali te najlepsze recenzje. Wystąpiły zespoły: „Olza” ZPiT ZG PZKO, „Bystrzyca” z Bystrzycy, „Suszanie” z Suchej Górnej, „Skotniczka” z Orłowej – Lutyni i „Górole” z Mostów. Brawurowo wykonane tańce, kantyczkowe pieśni Adama Sikory, najpiękniejsze kolędy płynące ze sceny, dawały publiczności głębokie artystyczne przeżycie i wywoływały podziw dla umiejętności artystów. Występy

zespołów przeplatane były recytacjami kantyczek A. Sikory w wykonaniu Tadeusza Filipczyka. W czasie przerwy, w stoiskach zespołów można było zakupić prezenty gwiazdkowe: płyty kompaktowe i kasety, piernikowe choinki i domki, ozdoby na choinkę oraz pięknie wydane „Pieśni nabożne” Adama Sikory. Koncert zakończyło wspólne łamanie się opłatkiem i odśpiewanie przez 500 – osobowy chór uczestników koncertu kolędy „Cicha noc..”. Organizatorkami i autorkami scenariusza były Urszula Niedoba i Michaela Donocik z zespołu „Olza”.

WIGILIJKA – tradycyjne przedświąteczne lub poświąteczne spotkania odbywały się jak co roku we wszystkich niemal Kołach PZKO. Śpiewanie wspólne kolęd, występy dzieci, zespołów, okolicznościowe gawędy stwarzały atmosferę rodzinną w pezetkaowskiej wspólnoty. Podobne spotkania urządzały też sekcje Zarządu Głównego i zespoły, podsumowując jednocześnie całoroczną działalność.

POŚWIĄTECZNE KOLEĐOWANIE – miało miejsce w Domu PZKO w Mostach k. Jabłonkowa, zorganizowane 30.12. przez Miejskowe Koło. Tradycyjny już koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu chóru mieszanego „Przełęcz” z Mostów i żeńskiego „Melodia” z Nawsia zgromadził pełną salę słuchaczy, którzy zasiedli przy świątecznie przystrojonych opłatkiem, ciastkami i świecami stołach. W pierwszej części wystąpiła „Przełęcz” dyrygowana przez Alojzego Kaletę i Jadwigę Onderek z solistami Elwirą Zwyrtek i Władysławem Czepcem oraz akompaniaturką Marią Ciencią z Cz. Cieszyna. Drugą część wypełniły kolędy w wykonaniu „Melodii” pod kierownictwem Aleksandry Paszek – Trefon. Kolędom towarzyszyły nastrojowe wiersze recytowane przez młodzież miejscowej PSP. Utwory jabłonkowskiego poety z 19. wieku Adama Sikory, czytał aktor i reżyser Sceny Polskiej Karol Suszka. Całość słowem wiążącym prowadziła Urszula Czudek.

Jubileuszowy rok 50 – lecia Polskiego Związku Kulturalno – Oświatowego obfitował w liczne wydarzenia. Miejskowe Koła, zespoły śpiewacze, taneczne, sekcje działające w strukturach Zarządu Głównego prezentowały swój dorobek na uroczystościach jubileuszowych w całym regionie mocno się aktywizując. Cały Związek zaprezentował się w czerwcu na Festiwalu w Karwinie wobec społeczeństwa tego miasta, przedstawicieli innych miast i miejscowości Śląska Cieszyńskiego z obu stron Olzy, jak i z głębi Polski, oraz przedstawicieli władz państwowych, administracyjnych, delegacji stowarzyszeń i instytucji. I, jak podkreślali wszyscy uczestnicy Festiwalu, zaprezentował się znakomicie. Potwierdzeniem dotychczasowego dorobku była także publikacja na 50 – lecie: Leksykon PZKO. Najwyższym aktem oceny działalności i wkładu pezetkaowskich społeczników dla kultury polskiej było udekorowanie przez Ministra Kultury i Sztuki Rzeczypospolitej Polskiej Zdzisława Podkańskiego 50 członków Związku, Medalem „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, oraz 16 pedagogów szkół z polskim językiem nauczania, za ich zasługi dla PZKO, „Medalem Komisji Edukacji Narodowej”.

Mocnym zgrzytem, wręcz szokiem w połowie roku jubileuszowego, okazała się ujawniona wiadomość o zastawie hotelu Piast za finansową pożyczkę na jego rekonstrukcję, nie zwrócenie wierzycielowi (Těšínská leasingová společnost) w terminie przez dłużnika (AS Dom Polski) pożyczki i w związku z tym realne zagrożenie utraty Piasta. Rzutowało to na dalszą działalność organów naczelnych PZKO, ale także na ogólną atmosferę w Związku. W tej sytuacji odbył się też Zjazd PZKO w październiku b.r. Zjazd miał rozwiązać wiele palących problemów ciągnących się od trzech lat, tj. od momentu radykalnej redukcji finansowego wsparcia dla PZKO

przez Ministerstwo Kultury RC. Tymczasem przybył nowy problem z Piastem. Zjazd nie uporał się z rozwiązaniem kwestii finansowania Biura ZG i „Bajki”, nie zdecydował o podniesieniu składki członkowskiej. Opierając się na deklaracji Zarządu SA Dom Polski, że dług zostanie uregulowany do końca b.r., zobowiązano nowowybrany Zarząd Główny i ponownie wybranego do funkcji prezesa J. Czapa, do uregulowania sprawy własności Piasta z powrotem na rzecz PZKO. Niestety, kierownictwo SA Dom Polski pożyczki do końca roku 1997 nie zwróciło, wobec czego sprawa przeciągnęła się na rok następny. Do końca roku zdołano zaskarżyć SA Dom Polski do organów ścigania oraz uruchomiono działania w celu sprzedaży weksła, którym kierownictwo SA Dom Polski poręczało zwrot pożyczki.

Dla naświetlenia sytuacji jaka zaistniała, dołącza się do tej Kroniki materiał dokumentacyjny przedstawiony na XIX Zjeździe Delegatów PZKO 10.11.2001 p.t. „Sprawa Piasta”, opracowany przez inż. Halinę Gawlas, przewodniczącą Rady Ekonomiczno – Organizacyjnej ZG PZKO.

I. HISTORIA

Chronologicznie według dat przedstawia się następująco:

1931 kwiecień – rozpoczęcie budowy hotelu POLONIA (pierwotna nazwa) przy znacznym wsparciu finansowym Krakowskiego Towarzystwa Oszczędności i polskiego społeczeństwa Zaolzia.

1932 wrzesień – otwarcie hotelu, w którym oprócz restauracji, kawiarni i pokoi gościnnych mieściły się biura polskich towarzystw. Właścicielem obiektu było Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek w Czeskim Cieszynie a prowadził hotel polski hotelier Tomanek.

1939 – 1945 – Niemcy skonfiskowali hotel, zamieniając nazwę na GERMANIA.

1945 - hotel, jako majątek ponemiecki przeszedł pod czechosłowacki zarząd państwowy i został przemianowany na hotel SLAVIA.

1948 (1.IV.) po długich staraniach został oddany pod administrację PZKO.

1948 (1.XI.) hotel przemianowano na PIAST.

1949 (24.XII.) PZKO odkupił budynek od Zarządu Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek, głównie dzięki pomocy finansowej członków PZKO za sumę 9 milionów koron.

1959 (25.VIII. umowa) – pod naciskiem władz państwowych, PZKO musiał hotel PIAST wynająć przedsiębiorstwu państwowemu „Restaurace a jidelny” (RaJ).

1965 (marzec) na podstawie umowy z dnia 11.IX. 1964 budynek hotelu PIAST przeszedł na własność dzierżawcy za sumę 1 138 026 Koron. Umowa zawierała dwa ważne punkty:

- prawo pierwokupu PZKO w wypadku zamierzonej sprzedaży,
- nazwa hotelu PIAST nie będzie zmieniona bez zgody PZKO.

Pieniądze uzyskane ze sprzedaży hotelu zostały wykorzystane jako dotacja Kół budujących Domy PZKO.

1990 - wystąpienie do władz w Pradze o zwrot majątków polskich, upaństwowionych po II wojnie światowej, w tym i pod naciskiem sprzedanego hotelu PIAST (Edwin Macura sekretarz ZG PZKO, posłowie: Tadeusz Wantuła, Władysław Niedoba).

1991 – Na mocy uchwały Prezydium Rządu Republiki Czeskiej nr. 427/p z 24.X.1991 roku (wyjątek od ustawy prywatyzacyjnej) ZG PZKO reprezentowany przez ówczesnego prezesa Władysława Młynka i członka Prezydium inż. Pawła Łaboja mógł odkupić hotel PIAST za sumę 277 tysięcy dolarów (USD) od przedsiębiorstwa Restaurace a Jidelny (umowa gospodarcza z 24.6.1991). Pieniądze na zasadzie uwarunkowanej bezzwrotnej pożyczki uzyskał PZKO od Rządu RP dzięki pomocy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Założona spółka akcyjna „PIAST” (10 polskich organizacji) nie została zarejestrowana. 22.XI.1991 udziałowcy podjęli decyzję o nieprzejmowaniu hotelu w użytkowanie. W tej sytuacji Prezydium ZG PZKO powołało przedsiębiorstwo gospodarcze Polonia – Piast. Mianowało dyrektorem inż. Stanisława Waclawika.

Od 1.XII. 1991 hotel przejęto i zagospodarowano z całym dotychczasowym personelem.

1993 - przedsiębiorstwo handlowe ZG PZKO (Polonia – Piast i Kontraktpol) zostały przekształcone w spółkę z o. o. PIAST comp., która zarządzała hotelem. (spółka została wpisana do rejestru przedś. 21.IV.1993) . Na czele spółki stanął inż. Stanisław Waclawik. Po jego rezygnacji 2.X.1993 spółkę przejął Edwin Macura. Na czele Rady Nadzorczej spółki stanął MUDr. Jan Pyszko ze Szwajcarii.

Pierwotne założenia, że po uzyskaniu hotelu PIAST nie trzeba będzie dotacji na działalność polskich organizacji okazały się w następnych latach złudne. PIAST był zaniedbany, wymagał remontu. Miał nadmierną ilość pracowników przejętych od poprzedniego właściciela. Stał się przez następnych kilka lat kością niezgody między naszym społeczeństwem. (Rada Polaków i ZG PZKO). Wynik gospodarczy spółki PIAST Comp. za rok 1993 przedstawiał stratę w wysokości 1 511 tys. koron a zadłużenie wobec państwa i wierzycieli czyniło 1 812 tys. koron do 31.1.1994. Przyczyny to: nowy system podatkowy WAT, wzrost cen energii, niskie utargi niepokrywające kosztów eksploatacji hotelu.

1994 - Gospodarowanie spółki PIAST Comp. Poprawia się, II półrocze roku 1994 wykazuje już zysk w wysokości 94 tys. koron.

1995 - Dochodzi do zmiany składu dotychczasowych udziałowców spółki PIAST Comp. PZKO- 80%, drugim udziałowcem zostaje (zamiast osoby fizycznej) Macierz Szkolna-20%. Dnia 7.3.1995 Edwin Macura podał rezygnację z funkcji pełnomocnika spółki, funkcję tę przejął dr Bohdan Suchanek.

Kierując się pozytywną prezentacją wyników gospodarczych spółki akcyjnej DOM POLSKI w prasie oraz aprobatą władz „Wspólnoty Polskiej”, ZG PZKO odebrał spółce PIAST Comp. zarządzanie hotelem i przekazał je spółce akcyjnej DOM POLSKI OSTRAVA. Umowa o wynajęciu hotelu była pierwotnie podpisana na okres od 1.11.1995 do 30.6.1996. ZG zdecydował się przedłużyć umowę o wynajęciu hotelu PIAST spółce akc. DOM POLSKI na okres dziesięciu lat.

Spółka zobowiązała się, w zamian za to, do kompletnej renowacji hotelu i jego wyposażenia. Na przełomie lat 1995 – 1996 spółka DOM POLSKI zainwestowała w nowoczesne wyposażenie kuchni hotelowej i częściowo w niecierpiące zwłoki remonty. Dyrektorami hotelu PIAST w tym okresie byli kolejno Marek Sajdok, Krystyna Mrózek i Zdzisław Żyta (wspólny dyrektor hotelu PIAST i DOM POLSKI).

II UTRATA HOTELU PIAST

Spółka akcyjna DOM POLSKI w Ostrawie, która stała się dzierżawcą hotelu PIAST od 1.11.1995, czyniła starania myjące na celu pozyskanie polskiego kapitału i pomocy z Polski na modernizację i remont hotelu (listy do Elektrimu, Gromady, Budimexu). Ponieważ starania nie przyniosły rezultatu, Dom Polski zaciągnął pożyczkę w wysokości 11 mil. Kč (7 mil. Kč, 4 mil. Kč) u TLS (Těšínská leasingová společnost). Umowę o pożyczce podpisali inż. Józef Tobała i dr Stanisław Gawlik. Pożyczka miała być zainwestowana w działalność handlową, z której ewentualne zyski użyto by do wyremontowania hotelu PIAST. W rzeczywistości tak się nie stało. Duża część pożyczonej sumy została wydana na uregulowanie zobowiązań Domu Polskiego (pożyczek, długów), pewną sumę przekazano p. Zaniewskiemu w USA, do PIASTA zainwestowano 657 tys.Kč . O celach dotyczących zużytkowania pożyczki podał informację obecny na zebraniu ZG PZKO w dniu 5.8.1997 prezes S.A. DOM POLSKI inż. Józef Tobała. Inne wykorzystanie pożyczki podał na Konwencji Prezesów w dniu 30.9.1997. Pożyczka zaciągnięta u TLS (7 mil Kč -18.11.1996, 4 mil Kč-20.12.1996) miała być spłacona (z odsetkami) w terminie do 31.5.1997.

Pożyczkę zaciągniętą przez Dom Polski miała gwarantować nieruchomość hotelu PIAST w wypadku jej nie spłacenia w terminie. Gwarancja ta miała jednak formę sprzedaży, chociaż ZG PZKO pieniędzy ze sprzedaży, nie otrzymał, bo nie ma takiego zapisu w księgowości. Hotel PIAST był w rzeczywistości zastawem, świadczą o tym dwa dokumenty:

* Umowa o sprzedaży z 18.11.1996 na sumę 11 mil Kč (równowartość pierwszej pożyczki)

- Oświadczenie z 18.11.1996, w którym przedstawiciele ZG PZKO zgadzają się z tym, że jeżeli Dom Polski nie spłaci TLS pożyczki do 31.5.1997, inż. Stanisław Gleta wystąpi pisemnie do JUDr Zubka (prawnik prowadzący sprawę) w sprawie wszczęcia postępowania mającego na celu zmianę właściciela budynku nr. 208 (hotel PIAST) i parceli, na której stoi (nr. 355) przez odpowiedni zapis w księdze gruntowej w Katastrze Nieruchomości, i to na podstawie umowy o kupnie-sprzedaży z 18.11.1996.

Oba te dokumenty zostały podpisane przez prezesa ZG PZKO inż. Jerzego Czapa oraz dyrektora Biura ZG PZKO dr Bohdana Suchanka. Krytycznie oceniając ich postępowanie nie można jednak zaprzeczyć, że działali w dobrej wierze, chcąc pozyskać środki na wyremontowanie hotelu PIAST.

W razie nie zwrócenia pożyczki TLS przez Dom Polski, hotel PIAST miał chronić weksel wystawiony na kwotę 16 874 000 Kč, podpisany przez przedstawicieli Domu Polskiego (inż. J. Tobała, drSt. Gawlik), który miał być zrealizowany do 15 lipca 1997.

Dom Polski nie spłacił zaciągniętej pożyczki 11 mil. Kč (z odsetkami) w terminie do 31.5.1997 i z tego powodu hotel PIAST stał się własnością TLS, reprezentowanej przez inż. Stanisława Gletę (od czerwca 1997).

Jednym z podstawowych błędów, który umożliwił utratę hotelu PIAST, było niedotrzymanie postanowienia punktu nr.5 z Umowy Darowizny zawartej między Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” a ZG PZKO, w którym obdarowany zobowiązuje się do ustanowienia na rzecz darczyńcy prawa hipoteki zabezpieczającej wierzytelność. (spełnienie tego punktu nie umożliwiły obowiązujące w tym czasie normy prawne w RC).

Dalszym błędem, który zapoczątkował cały bieg zdarzeń, było połączenie dwu nierentownych przedsiębiorstw.

S.A. DOM POLSKI, mając wielkie trudności finansowe, nie powinna obciążać się gospodarowaniem w dalszym hotelu, w dodatku starym i wymagającym remontu.

Również biorąc pożyczkę, którą wykorzystwała na spłacenie własnych długów, powinna jej spłacenie gwarantować nieruchomością Domu Polskiego a nie hotelu PIAST.

Wykorzystując łatwowierność przedstawicieli ZG PZKO, którzy podpisali Umowę o Sprzedaży, jak również wystawiając weksel bez pokrycia (weksla, który miał chronić PIASTA w razie nie zwrócenia pożyczki TLS przez Dom Polski, nie można było zrealizować z powodu niewypłacalności S.A. DOM POLSKI), przedstawiciele Domu Polskiego przyczynili się do utraty hotelu PIAST.

Z tego powodu ZG PZKO zaskarżył S.A. DOM POLSKI o wyłudzenie majątku (8.12.1997) u Policji RC.

Aby uratować PIASTA, Dom Polski postanowił przenieść gwarancję z hotelu PIAST na własny hotel.

Umowa o przeniesieniu gwarancji z PIASTA na DOM POLSKI została podpisana 7 lipca 1997 roku a była to również Umowa o Sprzedaży Domu Polskiego w wysokości 7 mil. Kč. Na podstawie tej umowy firma TLS miała wycofać swój wniosek o przepisaniu wkładu prawa własności PIASTA na siebie i anulować umowę gwarancyjną z ZG PZKO. Niestety, firma TLS stając się właścicielem Domu Polskiego, wniosku na przejęcie PIASTA z urzędu katastralnego nie wycofała.

III DZIAŁANIA NA RZECZ ODZYSKANIA HOTELU PIAST

Decyzja o gwarancji pożyczki, którą podjął Dom Polski formą umowy o sprzedaży hotelu PIAST została podjęta przez prezesa ZG PZKO oraz dyrektora Biura bez uprzedniego zwołania zebrania ZG PZKO. Powodem były naciski przedstawicieli Domu Polskiego o szybkie działanie w tej sprawie. Po ujawnieniu całej sprawy w prasie (GL) zostało zwołane zebranie ZG PZKO i podjęte pierwsze kroki w celu odzyskania hotelu PIAST.

Zgodnie z uchwałą z 23.9.1997, ZG PZKO wystosował do zarządu S. A.Dom Polski list z żądaniem, by w terminie do 29.9.1997 Spółka przeprowadziła skuteczne kroki prawne w celu przywrócenia własności hotelu PIAST ZG PZKO. W razie nie zrealizowania tego żądania, podjąć kroki prawne w kierunku załatwienia sprawy drogą sądową.

Na drogę sądową nie wystąpiono od razu, chociaż Dom Polski nie przywrócił własności hotelu PIAST w żądanym terminie, z powodu:

- zapewnień S.A. Dom Polski, że cała sprawa zostanie załatwiona do XVIII Zjazdu PZKO,
- * opinie niektórych prawników, którzy uważali, że podważenie wiarygodności umowy o sprzedaży PIASTA ma negatywne aspekty i sprawa może ciągnąć się latami.

DO XVIII Zjazdu PZKO, który odbył się 25 października 1997, Dom Polski nie zwrócił zaciągniętej pożyczki i hotel PIAST był nadal w posiadaniu TLS. Krytycznie ustosunkował się do tej sprawy na Zjeździe przedstawiciel Wspólnoty Polskiej – dyrektor Biura, Andrzej Chodkiewicz.

XVIII Zjazd w przyjętej uchwale zobowiązał nowy Zarząd Główny do konsekwentnych działań w celu przywrócenia hotelu PIAST do własności PZKO, opracowania planu zagospodarowania obiektu i zaznajomienia z tym planem bazy członkowskiej PZKO – wszystko w terminie do końca roku 1997.

Nowy Zarząd Główny PZKO, (do funkcji prezesa ponownie wybrany inż. Jerzy Czap) podjął dalsze kroki w celu odzyskania PIASTA z różnymi wynikami, bo łatwo majątek stracić, ale bardzo trudno odzyskać z powrotem.

Do tych kroków należało:

- realizacja weksla, który S.A. Dom Polski wystawiła na rzecz PZKO (ze względu na bankructwo S.A. Dom Polski do realizacji weksla nie doszło)
- propozycja kapitałowego wejścia dalszego udziałowca do S.A. Dom Polski (firma PetroBenz z Warszawy) w celu rozwiązania kwestii PIASTA (firma nie zrealizowała wykupienia akcji).

Te działania i dalsze przeniosły się do roku 1998, jak dotychczas bez pozytywnego efektu.

